

POMORSKIE

MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

NR 3 (111) MAJ-CZERWIEC 2015

BEZPŁATNY EGZEMPLARZ PROMOCYJNY ISSN 1640-8268

Fot. Kaoper Kowalski KFP

**PROGRAM
REGIONALNY**

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wydarzenia

Szynobus na torach PKM
Gryfy Gospodarcze rozdane!
Pomorski tydzień na EXPO 2015 w Mediolanie

Kultura

Wnioski po I Kongresie Muzealników
Nowy nabytek Muzeum Narodowego w Gdańsku
Piwnica Romańska wyróżniona!

Nasze wywiady

Rozmowa z Andrzejem Zieleniewskim, prezesem Szpitala Specjalistycznego im. Floriana Ceynowy w Wejherowie Sp. z o.o.

Pomorskie w Unii

Pierwsze konkursy ogłoszone
Jedyny takie muzeum w kraju
40 mln euro dla osób w trudnej sytuacji życiowej

Fotoszopa na dobry początek!

Fot. Sławomir Lewandowski

Politycy jak muzycy

Nie jest to Abbey Road w Londynie, a Powstańców Warszawy w Pruszczu Gdańskim. Nie jest to również legendarny zespół The Beatles, a pomorscy samorządowcy na czele z wicemarszałkiem Ryszardem Świłskim (drugi z prawej), oczywiście jako liderem grupy. Niemniej pasy na jezdni wydają się bardzo podobne, niemal identyczne jak te na słynnej londyńskiej ulicy.

Więcej na ten temat piszemy na str. 21.

Szynobus na torach PKM

Pierwszy z dziesięciu pojazdów zakupionych przez samorząd województwa pomorskiego do obsługi linii Pomorskiej Kolei Metropolitalnej 12 czerwca wjechał na tory linii kolejowej nr 248. W jeździe testowej uczestniczyli marszałek Mieczysław Struk, władze Pomorskiej Kolei Metropolitalnej oraz pomorscy dziennikarze.

Pojazd szynowy wyprodukowany przez bydgoską Pesę pojawił się w Gdańsku tuż po godz. 8.00. Po krótkim postoju na zmodernizowanej stacji Gdańsk Wrzeszcz ruszył w kierunku wybudowanej od podstaw linii kolejowej PKM. Podczas pierwszego przejazdu szynobus przejechał cały, niemal 20-kilometrowy odcinek torów, aż do styku z linią nr 201 Gdynia – Kościerzyna. Drugi przejazd odbył się na trasie Niedźwiednik – Port Lotniczy.

– To historyczna chwila, dzisiaj przejechał pierwszy pasażerski pociąg po torach, które czekały na budowę 70 lat. Pomorska Kolej Metropolitalna ważna jest nie tylko dla mieszkańców Gdańska, ale również dla mieszkańców Kaszub, bowiem to połączenie jest częścią nowego korytarza transportowego w kierunku Kartuz i Kościerzyny – mówił podczas przejazdu marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

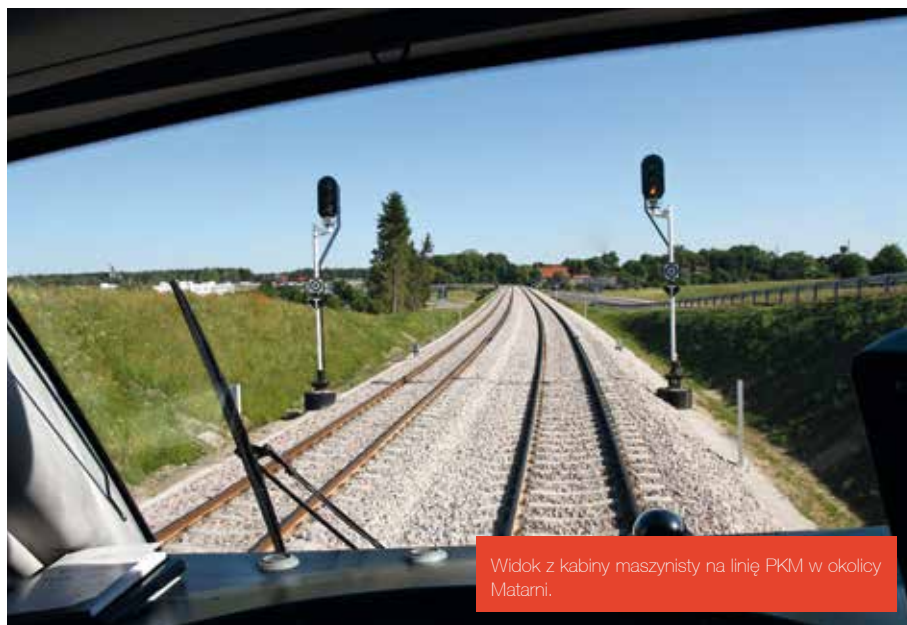
Do momentu otwarcia linii PKM szynobusy dostarczone przez Pesę obsługują linię kolejową Gdynia – Hel. Dedykowane do obsługi nowej linii PKM pojazdy są wyposażone w układ klimatyzacji, monitoring wewnętrzny i zewnętrzny oraz system zliczania pasażerów, ponadto będą dostosowane do obsługi osób niepełnosprawnych, znajdują się w nich także miejsca do przewozu rowerów. Pasażerowie pojadą nimi z prędkością 120 km/godz., a podczas podróży będą mogli również skorzystać z bezprzewodowego internetu. Będą to jednocześnie jedne z najbezpieczniejszych autobusów szynowych w naszym kraju, gdyż jako jedne z pierwszych produkowanych seryjnie pojazdów pasażerskich w Polsce wyposażone są w urządzenia Europejskiego Systemu Sterowania Pociągiem ERTMS poziomu 2.

Realizowany przez samorząd województwa projekt „Zakup 10 sztuk spalinowych zespołów trakcyjnych

Pierwszy szynobus na torach PKM podczas postoju na przystanku Niedźwiednik.

Fot. Sławomir Lewandowski

Widok z kabiny maszynisty na linię PKM w okolicy Matarni.

Fot. Sławomir Lewandowski

do obsługi Pomorskiej Kolei Metropolitalnej w Trójmieście” obejmuje łącznie kupno 3 pojazdów dwuczłonowych i 7 trójczłonowych.

Planowany termin oddania linii PKM do użytku to 1 września br.

Sławomir Lewandowski

Linie kolejowe do rewitalizacji

Zarząd Województwa Pomorskiego oraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały list intencyjny dotyczący rewitalizacji czterech linii kolejowych na Pomorzu. Dla pasażerów oznacza to poprawę komfortu oraz skrócenie czasu podróży.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. i Zarząd Województwa Pomorskiego w podpisanym liście deklarują podjęcie wspólnych działań, dzięki którym pasażerowie będą mogli korzystać ze sprawnych i szybkich połączeń kolejowych. Na realizację kolejowych inwestycji pozwala m.in. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-20, z którego istnieje szansa na sfinansowanie rewitalizacji czterech linii:

- Rewitalizacja linii kolejowej nr 405 na odcinku granica województwa – Słupsk – Ustka;
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 207 na odcinku granica województwa – Kwidzyn – Malbork;
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 229 na odcinku Lębork – Łeba;
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 211 na odcinku Lipusz – Kościerzyna.

Linie kolejowe na trasie Słupsk – Ustka i Lębork – Łeba to typowe linie wakacyjne, wykorzystywane szczególnie intensywnie w sezonie wakacyjnym. Samorząd województwa wraz z PLK chce również przyspieszyć połączenia kolejowe na trasie z Lipusza do Kościerzyny. Natomiast rewitalizacja trasy z Grudziądza do Malborka będzie kontynuacją inwestycji PLK przeprowadzonej na odcinku z Torunia do Grudziądza, dzięki temu pociągi regionalne na całej trasie Toruń – Malbork będą korzystały z nowej infrastruktury.

– Na Pomorzu od kilku lat rewitalizowane są linie kolejowe. Widzimy pozytywne tego efekty. Na głównych ciągach komunikacyjnych obserwowany jest wzrost liczby przewożonych pasażerów. W kolejnym okresie programowania

unijnego, w latach 2014-2020, chcemy kontynuować współpracę z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. przy rewitalizacji czy modernizacji kolejnych odcinków linii kolejowych ważnych dla naszego regionu – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. – List intencyjny ma być motywacją dla PKP PLK do rozpoczęcia realizacji kolejnych przedsięwzięć infrastrukturalnych.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. od 2010 roku zrealizowały w województwie pomorskim projekty o wartości przekraczającej 5 mld zł. Zmodernizowano m.in. najważniejszą magistralę kolejową z Gdańska do Warszawy. Do stolicy pociągi docierają dzisiaj w ciągu 2 godzin i 56 minut, a do Poznania można dojechać w trzy godziny. W tym roku ostatecznie zakończone zostaną rewitalizacje korytarzy: helskiego i kościerskiego.

– Nie zapominamy także o transporcie towarów, modernizujemy linię do Portu Północnego i przygotowujemy inwestycje

usprawniające ruch do portu w Gdyni. Poza tym jesteśmy jednym z największych pracodawców w regionie – mówi Andrzej Filip Wojciechowski, wiceprezes zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.

Zarządca sieci kolejowej przygotowuje kolejne inwestycje, które zostaną przeprowadzone w ciągu najbliższych 5 lat m.in. z wykorzystaniem centralnych funduszy UE. Jedną z najważniejszych będzie modernizacja trasy Gdynia – Słupsk wiążąca się z podwyższeniem maksymalnej prędkości pociągów do 160 km/godz. i skróceniem czasu przejazdu nie mniej niż o 20 min. PLK zmodernizuje również połączenie do portu w Gdyni oraz planuje zelektryfikować linię z Gdyni przez Kościerzynę do Bydgoszczy. Wartość wszystkich planowanych przez PLK inwestycji w województwie pomorskim na lata 2014-2020 sięgnie 5 mld zł.

Sławomir Lewandowski

Zdolni z Pomorza

Konferencja podsumowująca realizację Programu Zdolni z Pomorza w roku szkolnym 2014/2015 odbyła się 18 czerwca w Urzędzie Marszałkowskim. Uroczystość połączona była z galą laureatów Konkursu Projektów oraz Ligi Zadaniowej. Podczas gali nagrodzeni uczniowie przedstawili zwycięskie projekty oraz odebrali nagrody. Łącznie wyróżnienia uzyskało 33 uczniów z terenu całego województwa.

Fot. Magdalena Ledwoń

Program „Zdolni z Pomorza” jest realizowany od 1 września 2013 roku przez Regionalne Centrum Nauczania Kreatywnego przy Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, jako kontynuacja realizowanego w latach 2010-2013 projektu Samorządu Województwa Pomorskiego pn. „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”.

Celami programu są wspomaganie pracy szkół w zakresie rozwoju kreatywności uczniów i pracy z uczniem zdolnym, doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie rozwoju kreatywności uczniów i pracy z uczniem zdolnym, wspieranie koordynatorów Lokalnych Centrów Nauczania Kreatywnego (LCNK), wspieranie działań nauczycieli pracujących w LCNK, inicjowanie i koordynacja współpracy LCNK z uczelniami, pracodawcami i organizacjami pozarządowymi oraz zarządzanie merytoryczne

i techniczne portalem www.zdolnizpomorza.pl.

Podczas kończącego się roku szkolnego uczestnicy programu Zdolni z Pomorza uczestniczyli m.in. w zajęciach pozalekcyjnych z matematyki, fizyki i informatyki, spotkaniach akademickich organizowanych przez Akademię Pomorską w Słupsku, Politechnikę Gdańską oraz Polsko-Japońską Akademię Technik Komputerowych, a także odwiedzali pomorskie przedsiębiorstwa. Ponadto uzdolnieni uczniowie intensywnie włączyli się w obchody ogłoszonego przez Sejmik Województwa Pomorskiego „Roku Matematyki na Pomorzu”, organizując i uczestnicząc w różnych wydarzeniach promujących matematykę.

Realizacja programu jest koordynowana przez Regionalne Centrum Nauczania Kreatywnego, które jest odpowiedzialne za opracowanie testów rekrutacyjnych, przeprowadzenie konkursów oraz wsparcie pracy Lokalnych Centrów Nauczania Kreatywnego. Dla

nauczycieli uczniów uzdolnionych przygotowano warsztaty i seminarium dotyczące rozwijania kreatywności i pracy z uczniami uzdolnionymi.

W programie w ostatnim roku szkolnym uczestniczyło 1012 uczniów, z którymi pracowało 77 nauczycieli matematyki, fizyki i informatyki w osiemnastu LCNK, których działalność jest finansowana przez samorządy powiatowe i niektóre samorządy gminne. Partnerem programu jest firma Lotos, która sponsoruje między innymi organizację obozów naukowych dla uczniów i ich nauczycieli.

Udział w wydarzeniu wzięli między innymi przedstawiciele władz województwa, środowiska akademickiego – Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Pomorskiej w Słupsku, a także przedstawiciele samorządów lokalnych, koordynatorzy LCNK, nauczyciele, uczniowie i ich rodzice.

Piotr Bojko

Otwarcie Oddziału Okulistycznego w szpitalu w Redłowie

Od maja już oficjalnie działa przeniesiony na początku kwietnia ze Szpitala św. Wincentego à Paulo do Szpitala Morskiego im. PCK Oddział Okulistyczny.

Wśród przedcinających symboliczną wstęgę była Hanna Zych-Cisoń, członek Zarządu Województwa Pomorskiego, odpowiedzialna za ochronę zdrowia.

Fot. Sławomir Lewandowski

Na potrzeby Oddziału Okulistycznego powstały sala zabiegowa za służą, gabinet badań diagnostycznych i 7 sal chorych, mieszczących 20 łóżek.

Oddział Okulistyczny, który istnieje w Gdyni od 1993 roku, zaopatruje chorych w stanach ostrych po urazach, a także wykonuje zabiegi operacyjne jaskry, zaćmy, gradówki, plastyki powiek, ksantelazmy oraz zabiegi w trybie ostrym.

Oddział, pełniący dyżury 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, rocznie przyjmuje około 1100 pacjentów i wykonuje średnio 250 zabiegów specjalistycznych oraz 1000 operacji. W celu zapewnienia pacjentom ciągłości leczenia lekarze oddziału udzielają kon-

sultacji zdrowotnych od poniedziałku do piątku w przyszpitalnej Poradni Okulistycznej. W ramach całodobowego dyżuru przyjmowanych jest około 30 pacjentów dziennie.

– Przeniesienie oddziału poprawiło znacznie komfort hospitalizowanych pacjentów i warunki, w jakich pracują lekarze. Większa sala zabiegowa, operacyjna i pokój przygotowawczy pozwolą zwiększyć liczbę wykonywanych zabiegów z 70 do 100 miesięcznie, co z kolei przyczyni się do zmniejszenia kolejki wśród osób oczekujących na zabiegi z dziedziny okulistyki. – mówi Hanna Zych-Cisoń, członek zarządu województwa.

Magdalena Ledwoń

Fot. Sławomir Lewandowski

Gryfy Gospodarcze rozdane!

Konkurs o Nagrodę Pomorską Gryf Gospodarczy jest organizowany już od 2000 roku. Wyboru laureatów dokonują wspólnie organizacje samorządu gospodarczego i władze województwa pomorskiego – zdobywca nagrody znajdzie się w elicie najlepszych przedsiębiorców Pomorza.

Statuetka Gryfa Gospodarczego to jedna z najbardziej cenionych regionalnych nagród gospodarczych, a walczą o nią liderzy pomorskiej przedsiębiorczości. Zwycięzcy są wybierani w czterech kategoriach: mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwo. Celem konkursu jest promowanie przedsiębiorczości poprzez prezentację firm, które w szczególny sposób wpływają na rozwój gospodarczy województwa, włączenie sektora przedsiębiorców do współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego czy upowszechnianie dobrych praktyk w biznesie.

– Pomorskie jest bardzo atrakcyjnym regionem pod względem gospodarczym, nie tylko dla polskich firm – chętnie inwestuje w nas także coraz więcej zagranicznych przedsiębiorców – mówi marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.
– Jesteśmy jednym z najlepiej rozwinię-

Fot. Sławomir Lewandowski

tych gospodarczo obszarów Polski, o czym decyduje głównie nasze nadmorskie położenie, obecność wielkich portów czy intensyfikacja powiązań gospodarczych w regionie Morza Bałtyckiego.

Kapituła Konkursu ma prawo wyboru spośród trzech firm wskazanych przez Komisję Konkursową przedsiębiorstw, które otrzymają statuetkę specjalną Nagrody

Pomorskiej Gryf Gospodarczy 2015 w kategoriach: „Gryf Innowacyjne Przedsiębiorstwo 2015” oraz „Gryf Odpowiedzialności Społecznej 2015”, za projekt (przedsięwzięcie) zrealizowany na terenie województwa pomorskiego w 2014 r. Ponadto nominowani mają szansę zdobyć honorową statuetkę Nagrody Pomorskiej „Gryfa Medialnego 2015”, którego przyznają media i instytucje patronujące konkursowi.

Konkurs organizowany jest po raz XVI z inicjatywy Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, której przewodniczy marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk. Patronat medialny nad konkursem objęły: TVP Gdańsk, Radio Gdańsk, „Polska Dziennik Bałtycki” oraz portal Trójmiasto.pl.

Małgorzata Pisarewicz

Gryfy Gospodarcze w 2015 roku otrzymali:

„Mikroprzedsiębiorstwo”

Control Solutions Patryk Smok z Pępowa – firma posiada własny sprzęt do pomiarów oraz symulacji urządzeń oraz maszyn i jest w stanie stworzyć oprogramowanie oraz symulować pracę urządzeń prototypowych. Firma otrzymała Gryfa Gospodarczego „Nadzieja Pomorskiego Biznesu”.

„Małe Przedsiębiorstwo”

Zakład Hydrauliki Siłowej „Hydromech” S.A. z Luiblewa Gdańskiego – jest to firma z ponad 30-letnim doświadczeniem w działalności produkcyjnej i handlowej. Świadczy usługi serwisowe z zakresu hydrauliki siłowej i mechaniki oraz realizuje indywidualne projekty konstrukcyjno-wdrożeniowe.

„Średnie Przedsiębiorstwo”

Omida Sp. z o.o. z Gdańska – firma świadczy kompleksowe usługi spedycyjne w zakresie transportu intermodalnego. Integruje ze sobą różne rodzaje środków transportu, czyli morski, lotniczy, drogowy, oferując produkt najbardziej dopasowany do potrzeb klientów.

„Duże Przedsiębiorstwo”

JABIL Assembly Poland Sp. z o.o. z Kwidzyna – firma działająca w branży produkcyjnej. Rodzaj świadczonych przez nią działalności został w Europejskiej Klasyfikacji Działalności sklasyfikowany jako: produkcja silników elektrycznych, generatorów i transformatorów.

W kategoriach specjalnych:

„Gryf Odpowiedzialności Społecznej”

Flextronics International Poland sp. z o.o. z Tczewa – firma jest kontraktowym producentem elektroniki. Zakład w Tczewie jest częścią globalnego koncernu.

„Gryf Innowacyjne Przedsiębiorstwo”

Ciecholewski-Wentylacje sp. z o.o. z Pogódek – zajmuje się produkcją oraz wykonaniem instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

„Gryfa Medialnego” otrzymała firma Flextronics International Poland Sp. z o.o. z Tczewa.

Wnioski po I Kongresie Muzealników

Wnioski i perspektywy dla muzeów pomorskich były głównym tematem podczas roboczej konferencji podsumowującej I Kongres Muzealników Polskich.

Inicjatorami spotkania byli Dariusz Męczykowski, przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz Wojciech Bonisławski, dyrektor Muzeum Narodowego w Gdańsku.

W swoim wystąpieniu dr Janusz Trupinda, przewodniczący Oddziału Pomorskiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich, podkreślił, jak żywa w naszym województwie jest dyskusja o problemach muzealnych, zapoczątkowana zeszłoroczną debatą w Europejskim Centrum Solidarności. Kwietniowy I Kongres Muzealników Polskich w Łodzi był miejscem dyskusji o najważniejszych problemach dotyczących tego środowiska, natomiast spotkanie w Gdańsku służyło przeanalizowaniu wniosków pokongresowych.

Poruszane na konferencji tematy dotyczyły zasad bezpieczeństwa ekonomicznego muzeów, możliwości dokonywania zakupów do kolekcji w świetle braku pro-

Fot. Sławomir Lewandowski

cedur pozwalających na zapewnienie środków na ten cel (w kontekście zakupów finansowanych ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego oraz marszałka),

wreszcie najważniejszych problemów dotyczących digitalizacji zbiorów i udostępniania ich rezultatów.

Dzisiejsze muzea to skomplikowane instytucje, które muszą godzić wiele, często sprzecznych, interesów – z jednej strony dbać o frekwencję, przyciągać jak najszerszą widownię, a z drugiej troszczyć się o zbiory i ich bezpieczeństwo. Każde muzeum to ludzie z gruntowną wiedzą specjalistyczną, doskonali fachowcy, niestety zbyt nisko wynagradzani. Konferencja pozwoliła w sposób roboczy wymienić doświadczenia i poglądy zainteresowanych środowisk. Spotkania takie będą kontynuowane w przyszłości.

Sławomir Lewandowski

Nowy nabytek Muzeum Narodowego w Gdańsku

Po latach do Gdańska wrócił obraz „Martwa natura wanitatywna”, namalowany w 1709 roku przez Philippa Sauerlanda, artystę pochodzącego z gdańskiej rodziny malarzy. W marcu br., dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dzieło zakupiono do zbiorów Muzeum Narodowego w Gdańsku na aukcji w Czechach, za 29,5 tys. euro. – Dwie czaszki to czaszki kochanków, którzy się do siebie przytulają, mamy więc tam znaczenie życia i miłości. Zgaszona świeczka, książka, klepsydra, bańki mydlane, mają nam natomiast przypominać o ulotności – tłumaczyła minister kultury i dziedzictwa narodowego Małgorzata Omilanowska. Obraz jest prawdopodobnie najwcześniejszym z zachowanych dzieł malarza i zarazem jedynym, które powstało w Gdańsku. W polskich zbiorach znajdziemy jeszcze dwie gdańskie martwe natury z okresu nowożytnego – w Muzeum Wojska Polskiego i Bibliotece Gdańskiej PAN.

Magdalena Ledwoń

Fot. Sławomir Lewandowski

Piwnica Romańska wyróżniona!

Znamy zwycięzców pierwszej edycji „Pomorskiej Nagrody Muzealnej”, organizowanej wspólnie przez Oddział Pomorski Stowarzyszenia Muzealników Polskich oraz samorząd województwa pomorskiego. Muzeum Archeologiczne w Gdańsku zdobyło nagrodę honorową za projekt „Piwnica Romańska z XIII w.”

Nagrodę w imieniu muzeum odebrała dyrektor Ewa Trawicka.

Fot. Sławomir Lewandowski

Dzięki zaangażowaniu Stowarzyszenia Muzealników Polskich i przy wsparciu samorządu województwa udało się powołać do życia Pomorską Nagrodę Muzealną, która jest podziękowaniem za pracę konkretnym ludziom, muzealnikom tworzącym wystawy, programy edukacyjne, projekty naukowe. Jednym z laureatów jest Muzeum Archeologiczne, jednostka organizacyjna samorządu województwa pomorskiego.

Piwnica romańska, odkryta na przełomie 2005/2006 roku i przez następne lata badana oraz konserwowana, została udostępniona zwiedzającym 30 grudnia 2014 roku. Nowoczesna aranżacja światłem i wirtualny przewodnik pozwalają docenić piękno starej architektury – najstarszego wnętrza historycznego w Gdańsku. Wraz z ekspozycją w pobliskiej Hali Targowej prezentującą fundamenty romańskiego kościoła św. Mikołaja tworzy unikatowy kompleks historyczny, będący wielką atrakcją turystyczną.

Fot. Sławomir Lewandowski

Laureatami Pomorskiej Nagrody Muzealnej zostali również: dr Jacek Friedrich z Muzeum Miasta Gdyni za wystawę „Narodziny Miasta. Gdyński modernizm w dwudziestoleciu międzywojennym”, Agnieszka Krzysiak, Bogumiła Tesmer z Muzeum w Lęborku za projekt: „Skarby z Czarnówka” – wystawa wraz z publikacją „Okruch

złota w popiele ogniska... Starożytne nekropole w Czarnówku i ich tajemnice” oraz Tomasz Bednarz z Narodowego Muzeum Morskiego za badania archeologiczne wraków z Zatoki Gdańskiej z zastosowaniem fotogrametrycznej dokumentacji 3D.

Magdalena Ledwoń

Radni pomorskiego sejmiku poparli plany dotyczące szpitali

Podczas majowej IX sesji sejmiku radni zdecydowali o przekształceniu w spółkę prawa handlowego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Słupsku. Sejmik Województwa Pomorskiego podjął również decyzję o połączeniu dwóch spółek szpitalnych: Szpitala Specjalistycznego w Wejherowie oraz Szpitala w Pucku. Przeciwni tej decyzji byli radni opozycyjnego Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości.

Fot. Magdalena Ledwoń

Szpital w Słupsku znajduje się w trudnej kondycji finansowej – na koniec 2014 r. wykazał stratę netto w wysokości 17,86 mln zł. Wynikało to głównie z wyższego wzrostu kosztów ogółem (o 6,8 mln zł) niż przychodów ogółem (o 6,47 mln zł). Poziom zobowiązań i rezerw na zobowiązania szpitala wykazuje tendencję malejącą i na dzień 31.12.2014 r. wyniósł 52,9 mln zł, co w porównaniu ze stanem na koniec 2013 r. daje spadek o 20,43 proc., tj. o 13,59 mln zł. Danuta Sikora, przewodnicząca Klubu PiS w pomorskim sejmiku, podkreśliła, że przekształcenie w spółkę utrudni jednak kontrolę tych podmiotów i nie ma gwarancji na to, że znajdą się tacy menedżerowie, którzy

będą zarządzać w taki sposób, aby szpitale faktycznie nie generowały dalszych strat.

Szpitale mają leczyć

Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. J. Korczaka w Słupsku, Andrzej Sapiński, przekonywał, że na dzień dzisiejszy potrzebne są radykalne działania, które mogą naprawić obecną sytuację poprzez zwiększenie efektywności zarządzania, poprawę gospodarki finansowej, jak również systemu organizacyjnego tego szpitala.

– To jest droga do prywatyzacji. Nie ma żadnego pozytywnego przykładu, który mógłby pokazać, że przekształcenie w spółkę coś dało –

mówił Jerzy Barzowski, radny PiS. – Szpitale to nie są zakłady pracy, to nie są spółki, to nie są przedsiębiorstwa handlowe, szpital ma leczyć.

Za przekształceniem Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Słupsku w spółkę prawa handlowego zagłosowało 21 radnych, zaś 8 było przeciw.

Nowa szansa dla szpitala w Pucku

Radni 20 głosami „za”, 8 – przeciw, przy 1 wstrzymującym się podjęli decyzję o połączeniu dwóch spółek szpitalnych – Szpitala Specjalistycznego im. F. Ceynowy Sp. z o.o. z siedzibą w Wejherowie oraz Szpitala Puckiego Sp. z o.o. z siedzi-

bą w Pucku. Obie spółki prowadzą swoją działalność na sąsiadującym obszarze oraz udzielają świadczeń zdrowotnych w oparciu o kontrakt z NFZ, głównie pacjentom zamieszkującym teren powiatu wejherowskiego i powiatu puckiego.

– Jeżeli powiat pucki nie będzie chciał tej pomocy, to do tej fuzji nie dojdzie – odpowiadał marszałek Mieczysław Struk na głos opozycji odnośnie połączenia szpitalnych spółek.

– Chcemy, aby oba szpitale w Pucku i Wejherowie, a docelowo również heliski szpital, byli świadczeniodawcami publicznymi na terenie obu powiatów.

– Jeden duży organizm szpitalny zdecydowanie lepiej poradzi sobie na wymagającym i coraz trudniejszym rynku usług medycznych – mówiła Hanna Zych-Cisoń, członek Zarządu Województwa Pomorskiego. – Widzimy w tym szansę na nowe inwestycje w Pucku, które są potrzebne, bo szpitalne budynki muszą być dostosowane do obowiązujących standardów, bowiem istnieje zagrożenie, że część oddziałów w ogóle nie dostanie kontraktów. To najważniejszy czas na połączenie spółek, bo Narodowy Fundusz Zdrowia w nowej kontraktacji będzie preferował szpitale o charakterze ponadregionalnym, zapewniające kompleksowość usług.

Bezpiecznie – dla pacjentów i dla pracowników

Połączenie spółek szpitalnych to rozwiązanie bezpieczne dla pacjentów, ale także dla pracowników – stosunki pracy z osobami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę pozostaną niezmiennie, gdyż zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami w razie przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy.

Również pracownicy przekształconego w spółkę szpitala, zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, z dniem przekształcenia staną się z mocy prawa pracownikami spółki. – Wszystkie dotychczasowe prawa i obowiązki pracowników pozostają niezmiennie – dotyczy to również warunków pracy i płacy – dodała Jolanta Sobierańska-Grenda, dyrektor Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego.

Małgorzata Pisarewicz

W majowej sesji sejmiku uczestniczyli także związkowcy reprezentujący słupski szpital.

Fot. Magdalena Ledwoń

O zasadności komercjalizacji i konsolidacji szpitali przekonywała Hanna Zych-Cisoń, członek zarządu województwa.

Fot. Magdalena Ledwoń

Dyrektor słupskiego szpitala Andrzej Sapiński oraz zastępca dyrektora ds. ekonomicznych Anetta Bara-Feszak.

Fot. Magdalena Ledwoń

„Gryf” wraca na Pomorze

Samorząd województwa pomorskiego przeznaczył w tym roku 8 mln zł na realizację programów regionalnych w zakresie aktywizacji zawodowej Pomorzan. Pomorskie jest jedynym województwem w kraju, które zainicjowało realizację dwóch programów regionalnych, do których przystąpiły wszystkie pomorskie powiatowe urzędy pracy.

W poprzednich latach najdłuższą historią i największą popularnością cieszył się „Wojewódzki Program Wspierający Rozwój Gospodarczy i Tworzenie Miejsc Pracy w Oparciu o Wykorzystanie Tradycji i Zasobów Przyrodniczych Regionu – Gryf” – pierwszy program regionalny realizowany na Pomorzu od 2003 roku z inicjatywy samorządu województwa pomorskiego. Znany i rozpoznawany przez mieszkańców pod ogólnie przyjętą nazwą „Gryf”, wykorzystywał tradycję i walory przyrodnicze regionu do tworzenia nowych miejsc pracy. Efekty, jakie przyniosła realizacja projektów w ramach programu, podniosły atrakcyjność województwa, a różnorodność przedsięwzięć podkreśliła wielokulturowość regionu pomorskiego, przypomniawszy jego bogatą historię, wypromowała zapomniane zabijki i obiekty kulturalne, wzmacniając tym samym świadomość historyczną, tożsamość regionalną oraz atrakcyjność turystyczną Pomorza.

„Gryf” nie był jedynym programem regionalnym, którego koordynatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku. Na Pomorzu realizowane były też inne programy: zachęcające do podejmowania przedsięwzięć inicjatyw „Przedsiębiorczy Pomorzanie”, wspierające osoby chętne do pracy w budownictwie – „Buduj dla Pomorza”, podnoszące kwalifikacje osób bezrobotnych – „Edukacja dla pracy”. Uruchomiono także pilotażowy program promujący mobilność mieszkańców województwa i ułatwiający przemieszczanie się za pracą – „Kurs na pracę” – oraz program działań na rzecz osób dotkniętych skutkami procesów restrukturyzacyjnych w przemyśle stoczniowym „STER”.

Programy regionalne od nowa

Przez lata programy regionalne wspierały bezrobotnych mających trudności

Fot. archiwum WUP

na lokalnym rynku pracy. Po roku 2009 zostały usunięte z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dopiero nowelizacja ustawy z dnia 27 maja 2014 roku wprowadziła na nowo ten instrument polityki rynku pracy. W tym roku, po pięciu latach nieobecności, programy regionalne będą realizowane ponownie.

– Celem wprowadzenia programów regionalnych do realizacji jest zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie polityki rynku pracy. Ich realizacja umożliwi aktywizację osób bezrobotnych i dobór form pomocy z uwzględnieniem lokalnych potrzeb na rynku pracy oraz regionalnej perspektywy rozwoju – wyjaśnia Tadeusz Adamejstis, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. – Mam nadzieję, że doświadczenie poprzednich lat, harmonijna współpraca różnych partnerów, kreatywność władz powiatów pozwoli na realizację równie dobrych, a może jeszcze lepszych przedsięwzięć, które dla jednego pomysłodawcy byłyby niemożliwe do zrealizowania zarówno z powodów finansowych, jak i organizacyjnych.

Pomorskie jest jednym z nielicznych województw, które podjęły się realizacji programów regionalnych, i jedynym, gdzie wszystkie powiatowe urzędy pracy biorą w udział w tym przedsięwzięciu. W województwie pomorskim będzie realizowany program „Gryf – wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów”. Jego celem jest wspieranie zatrudnienia bezrobotnych mieszkańców wsi i tworzenie dla nich nowych miejsc pracy z wykorzystaniem lokalnych zasobów, w szczególności w oparciu o branże i usługi rozwijające się na obszarach wiejskich, jak budownictwo, przedsięwzięcia związane z dziedzictwem kulturowym, energetyką odnawialną i konwencjonalną czy wyrobem i sprzedażą wysokiej jakości żywności tradycyjnej. Do udziału w programie „Gryf” zakwalifikowane zostały powiatowe urzędy pracy w Bytowie, Człuchowie, Kartuzach, Kościerzynie, Lęborku, Nowym Dworze Gdańskim, Pucku, Słupsku i Starogardzie Gdańskim. O wyborze zdecydował m.in. udział wybranych grup bezrobotnych – mieszkańców wsi

w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie. Na realizację programu samorząd przeznaczył 4 mln zł, a wsparciem objętych zostanie 565 osób.

Do drugiego z programu, „Region, Gospodarka i Praca – wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w rozwijających się gałęziach gospodarki województwa pomorskiego”, przystąpiły powiatowe urzędy pracy w Chojnicach, Gdańsku, Gdyni, Kwidzynie, Malborku, Sztumie, Tczewie, Wejherowie. O zakwalifikowaniu do programu zdecydował m.in. udział wybranych grup bezrobotnych bez kwalifikacji, doświadczenia zawodowego i wykształcenia średniego, absolwentów – w tym absolwentów szkół wyższych do 27. roku życia, w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie. Program umożliwi dostosowanie lub nabycie nowych kwalifikacji 661 osobom bezrobotnym zgodnie z potrzebami pracodawców oraz wspieranie zatrudnienia w rozwijających się usługach, branżach kluczowych dla regionu, przedsięwzięciach w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych, a także w wyłaniających się inteligentnych specjalizacjach regionu. Kwota przeznaczona na ten program wynosi 4 mln zł.

Przy założeniach do obu programów regionalnych brano pod uwagę dane dotyczące potencjału i zasobów powiatu: struktury gospodarczej, aktywności gospodarczej mieszkańców, potencjału przyrodniczo-geograficznego. Łącznie wsparciem objętych zostanie 1226

mieszkańców województwa pomorskiego, pozostających bez zatrudnienia.

W kraju tylko nieliczni

W tym roku nie wszystkie województwa zdecydowały się jednak na realizację programu regionalnego. Powodem są niełatwe do przejścia procedury. Oprócz Pomorskiego program regionalny pod nazwą „Mazowsze 2015” realizuje WUP w Warszawie razem z powiatowymi urzędami pracy w Makowie Mazowieckim, Żyrardowie i Płocku. Łącznie w ramach programu zaktywizowanych zostanie 407 osób bezrobotnych za kwotę przekraczającą 3,7 mln zł.

WUP w Lublinie w porozumieniu z dziesięcioma powiatowymi urzędami pracy realizuje program regionalny „Ludzie młodzi” – program aktywizacji osób bezrobotnych do 30. roku życia, zamieszkałych na obszarach wiejskich.

W ramach programu realizowanego przez WUP w Kielcach w partnerstwie z sześcioma powiatowymi urzędami pracy pomocą zostanie objętych 600 mieszkańców terenów wiejskich. Celem przedsięwzięcia jest złagodzenie, utrzymującego się od lat, wysokiego wskaźnika bezrobocia na wsi. Na realizację programu przeznaczona została kwota 6,6 mln zł.

W ramach programów regionalnych, skierowanych wyłącznie do zarejestrowanych osób bezrobotnych, powiatowe urzędy pracy będą stosowały usługi i instrumenty rynku pracy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Agnieszka Katka

Zainwestuj w kadry

Pod hasłem „Zainwestuj w rozwój kadry z Krajowym Funduszem Szkoleniowym i Europejskim Funduszem Społecznym” odbyła się konferencja, która była wstępem do Metropolitalnych Targów Pracy Pomorza. Spotkanie miało przybliżyć pracodawcom stosunkowo nowy instrument wsparcia, jakim jest Krajowy Fundusz Szkoleniowy, oraz możliwości, jakie stwarzają dotacje z EFS w nowym okresie programowania.

– W naszym województwie bez zatrudnienia pozostaje ponad sto tysięcy osób. Tworzenie nowych miejsc pracy i szkolenie kadry to priorytety na najbliższe lata – podkreślał Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

– Na przestrzeni ostatniej dekady mamy do czynienia ze znaczącym spadkiem liczby osób pozostających bez pracy, 10 lat temu było to ponad 200 tysięcy osób. – mówił wicemarszałek Wiesław Byczkowski. – Obecnie powinniśmy wykorzystywać umiejętnie dotacje unijne. Taki napływ funduszy, jaki mamy zaplanowany na lata 2014-2020, już się nam nie przydarzy. Przyszłość Pomorskiego zależy od tego, jak skutecznie będziemy rozwijać kompetencje zawodowe mieszkańców. Chodzi o to, by inwestować nie tylko w beton, ale też w człowieka.

O możliwościach, jakie Krajowy Fundusz Szkoleniowy otwiera przed pracodawcami, którzy chcą podnosić kwalifikacje swoich pracowników w wieku 45+, mówił Roland Budnik, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku. – Uczestnictwo dorosłych Polaków w kształceniu ustawicznym jest niewielkie i wynosi zaledwie 4,4 proc., a średnia w UE sięga 10,7 proc.

Wśród prelegentów był także Zbigniew Canowiecki, prezes Zarządu Pracodawców Pomorza, który zaznaczył, że coraz lepiej przebiega współpraca służb zatrudnienia i pracodawców, a dzięki ściślejszej kooperacji pracodawcy są lepiej informowani i wiedzą, z jakich narzędzi wsparcia mogą korzystać. Jako pierwsza wsparcie ze środków KFS w Gdańsku otrzymała Dorota Markul, przeznaczając fundusze na studia podyplomowe pracowników swojego przedszkola „Preludium”.

Więcej o KFS na wup.gdansk.pl/kfs.

Barbara Kuklińska

Wiesław Byczkowski, wicemarszałek województwa pomorskiego

– Idea programów regionalnych nie jest nowością, bo już od 2003 roku powiaty województwa pomorskiego, podejmując wspólne inicjatywy z samorządami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami szkoleniowymi czy innymi partnerami rynku pracy, udowodniły, że potrafią efektywnie działać dla dobra całego regionu. Realizowane w ramach lokalnych partnerstw przedsięwzięcia zapewniały zatrudnienie, samozatrudnienie lub inne formy aktywizacji zawodowej, na przykład staże i szkolenia, osobom pozostającym bez pracy. Programy regionalne są wyjątkowe, bo wykorzystują potencjał różnych partnerów i realizują zadania w oparciu o wnikliwą analizę potrzeb i możliwości lokalnych rynków pracy, przez co szansa na osiągnięcie założonych efektów jest zdecydowanie większa. W tym roku na programy regionalne samorząd przeznaczył 8 mln zł.

Pomorski tydzień na EXPO 2015 w Mediolanie

Włoscy przedsiębiorcy i turyści przyjadą do Trójmiasta, by osobiście poznać pomorskie atuty. Przez tydzień promowano je na Wystawie Światowej EXPO 2015 w Mediolanie. Były rozmowy o turystyce, biznesowa giełda kooperacyjna, a także wystawy, degustacje i koncerty. Polski pawilon odwiedziło w tym czasie blisko 50 tysięcy gości z całego świata.

Fot. archiwum UMWP

Pomorskie na Wystawie Światowej EXPO 2015 w Mediolanie to projekt zrealizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

– Pojechaliliśmy na EXPO 2015 ze śmiałym planem. W mieście, które jest jedną ze światowych stolic mody, próbowaliśmy wykreować modę na Pomorskie. Pokazaliśmy światu, jaki mamy potencjał. Przedstawiciele pomorskich firm rozmawiali z przedsiębiorcami z Lombardii o tym, co konkretnie mogą razem zdziałać. A szefom włoskich agencji podróży pokazaliśmy, dlaczego warto do nas przyjechać na urlop czy choćby weekend – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. – Sami przekonaliśmy się przy okazji, jak wiele nas łączy jako narody. Jesteśmy przywiązani do podobnych wartości: ży-

cia rodzinnego, czasu spędzanego wśród przyjaciół, nierzadko wokół stołu, przy świetnym jedzeniu. Pomorskie specjały niezwykle przypadły do gustu naszym gościom. Dowodem na to, że nasze kultury nie stanowią barier w biznesie, jest fakt, że Włochy są w pierwszej piątce krajów inwestujących w Polsce. Jestem przekonany, że nasza obecność na EXPO 2015 przyczyni się do budowy wizerunku atrakcyjnego partnera, jakim jest Polska generalnie, a w szczególności nasz region – dodaje marszałek Struk.

Pomorskie interesy po włosku

Jednymi z ważniejszych wydarzeń Tygodnia Pomorskiego na EXPO 2015 były konferencja i giełda kooperacyjna „Potencjał Gospodarczy Pomorza”.

W siedzibie Izby Handlowej w Palazzo Turati w centrum Mediolanu 4 czerwca spotkało się ponad 150 osób, przedsiębiorców pomorskich i włoskich. Każda z nich zarejestrowała się wcześniej na internetowej platformie, dzięki której na miejscu przedsiębiorcy mogli porozmawiać z potencjalnymi partnerami, zainteresowanymi właśnie ich działalnością.

– Spotkania zaaranżowane za pośrednictwem specjalnie utworzonej platformy B2Match to wymierny efekt tego wyjazdu. Gdybym podjęła trud dotarcia do tych firm zza biurka w Polsce, zajęłoby mi to z pewnością kilka tygodni, a nawet miesięcy – mówi Karolina Paszkiewicz, Marketing & PR Manager z firmy Sunreef Yachts z Gdańska, produkującej ekskluzywne jachty i łodzie motorowe.

– To właściwie jedyna okazja dla młodych rozwijających się firm, takich jak

nasza, aby dotrzeć bezpośrednio do ważnych potencjalnych partnerów biznesowych czy instytucji samorządowych we Włoszech – mówi Michał Danielewski, współwłaściciel firmy Bioseco z Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego. W Mediolanie gdyńska firma pokazała swoje unikatowe w skali światowej urządzenie rozpoznające i liczące ptaki. – Po spotkaniach i prezentacjach w Mediolanie widzimy zainteresowanie Włochów naszą technologią. Jesteśmy pewni, że Multirejestrator niebawem zostanie zainstalowany na tutejszych lotniskach i farmach wiatrowych – zapowiada Michał Danielewski.

Pomorskie wakacje dla Włocha

Tydzień Pomorski na EXPO 2015 to również promocja turystyczna regionu. W pawilonie polskim stawili się przedstawiciele branży oraz dziennikarze, by zobaczyć, jakie atrakcje dla turystów oferuje Pomorskie. W seminarium turystycznym wzięło udział ponad 50 touroperatorów oraz przedstawicieli mediów z takich tytułów, jak „Milanodabere”, „Class” czy słynny „Vogue”, żywo zainteresowanych ofertą turystyczną regionu pomorskiego.

– Pokazaliśmy, jak wielobarwnym jesteśmy regionem i ile się u nas dzieje. Pomorskie oferuje wiele zarówno osobom poszukującym ciekawych miejsc na wakacje rodzinne, w kontakcie z naturą, jak i turystom, którzy lubią weekendowe wypadki do miasta, na zakupy, koncert czy do SPA – mówi Marta Chelkowska, prezes Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

– Wiele uwagi poświęciliśmy dziedzictwu kulturowemu, symbolowi Pomorskiego, jakim jest bursztyn, oraz ofercie kulinarnej i aktywnego wypoczynku. Spotkaliśmy się z dużym zainteresowaniem. Zaskoczyliśmy naszych gości bezpośrednią formułą i otwartością, a rekomendacje Włochów mieszkających w regionie uwiarygodniły nasz przekaz – dodaje Marta Chelkowska. Włoscy touroperatorzy i dziennikarze będą mogli osobiście poznać atuty Pomorskiego podczas spotkań warsztatowych z pomorską branżą B2B, jaką PROT planuje w dniach 26-27 października br. w Gdańsku.

Zwienieczeniem Tygodnia Pomorskiego na EXPO 2015 była Pomorska Gala Biznesu, która odbyła się 5 czerwca w ogrodach Konsulatu RP w Mediolanie.

Fot. archiwum UMWP

Gospodarzem spotkania i jednym z otwierających uroczystość był ambasador RP we Włoszech, Tomasz Orłowski. W gali udział wzięły czołowe firmy Pomorskiego, m.in.: Trefl, Ziaja, Sunreef Yachts.

Pomorskie smaki w Mediolanie

Tradycyjne pomorskie wyroby wędliniarskie: kielbasa wórszta i czarny salceson (blutka), sałatka śledziowa po kaszubsku, klopsiki z pomuchłą, regionalny ser „Szeneker” ze Skarszew, a do tego żurawina, borówka i inne przetwory runa leśnego z Borów Tucholskich – to tylko niektóre produkty regionalne, którymi częstowano gości odwiedzających polski pawilon na EXPO 2015 w czasie Tygodnia Pomorskiego. Łącznie przygotowano około 6000 porcji.

– Postawiliśmy na produkty, które wpisują się w dziedzictwo kulturowe naszego regionu, czyli zarejestrowane na Liście Produktów Tradycyjnych Województwa Pomorskiego, wytwarzane przez członków Pomorskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarnej oraz pomorskich producentów produkujących żywność naturalną, bez dodatków chemicznych i przede wszystkim nieprzetworzoną – mówi Aleksandra Raczyńska z Departamentu Turystyki i Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

– Wszystko po to, by wypromować żywność wysokiej jakości, wyprodukowaną przez pomorskich producentów i będącą elementem tożsamości lokalnej województwa pomorskiego – dodaje Aleksandra Raczyńska. Degustacja pomorskich smaków została sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Przez siedem dni, od 1 do 7 czerwca, przez pawilon polski na EXPO 2015 przewinęło się blisko 50 tysięcy zwiedzających. Wewnątrz mogli obejrzeć m.in. dwie wystawy, pomorskiego bursztynu i designu. Codziennie na zewnętrznej scenie koncertowali trójmiejscy muzycy, Gdańsk Jazz Quarter, DJ Ros oraz zespół Soundfire. Pomorskie elementy spodobały się tak bardzo, że część z nich – gdańska wystawa bursztynu oraz sopocka aranżacja strefy wypoczynku – pozostały na EXPO 2015 dłużej, niż pierwotnie planowano.

W przygotowaniu i przebiegu Tygodnia Pomorskiego na EXPO 2015, na zaproszenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, uczestniczyli partnerzy: Gdańsk, Gdynia, Sopot, a także Agencja Rozwoju Pomorza, Invest in Pomerania, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna oraz Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość z ośrodkiem Europe Enterprise Network.

Paulina Wróbel

Możliwość kompleksowego zdiagnozowania pacjenta jest w naszym szpitalu bezproblemowa

Rozmowa z Andrzejem Zieleniewskim, prezesem Szpitala Specjalistycznego im. Floriana Ceynowy w Wejherowie Sp. z o.o.

– Jak zmienił się szpital po przekształceniu w spółkę, które miało miejsce w grudniu 2013 roku?

– Przede wszystkim strach i obawy, które towarzyszyły przed przekształceniem, nie potwierdziły się. Warto podkreślić, że nie było żadnego zagrożenia dla pracowników, ani tym bardziej dla samego szpitala. Ci, co pracowali – pracują dalej, co zresztą jest konsekwencją racjonalnej polityki zatrudnienia, odpowiednią do istniejących potrzeb, którą szpital prowadzi od lat. Zaowocowało to tym, że nie musieliśmy dokonywać jakichś bolesnych ruchów, czyli redukcji nadwyżek etatowych, bo takich po prostu nie było. Szpital po ponadrocznej działalności jako spółka ma się dobrze. Rok budżetowy zakończyliśmy zyskiem na poziomie 400 tysięcy złotych.

– Co jest największą zaletą wejherowskiej placówki?

– Jesteśmy szpitalem pełniącym tzw. ostry dyżur przez 24 godziny. Posiadamy II stopień referencyjny. W szpitalu wejherowskim mamy 17 oddziałów specjalistycznych. Pacjent, który do nas trafia, może być w każdym momencie zdiagnozowany przez m.in. okulistę, laryngologa, chirurga, neurologa, kardiologa czy ortopedę. Możliwość kompleksowego zdiagnozowania pacjenta jest w naszym szpitalu bezproblemowa, co pacjentom z naszego regionu daje komfort leczenia w jednej jednostce, zaś szpitalowi, poprzez kompleksowość usług, pozwala być poważnym partnerem w rozmowach z NFZ.

Nadal chcemy się rozwijać w tych specjalizacjach, które posiadamy dzisiaj, jednocześnie dbając o to, by młoda ka-

Fot. Sławomir Lewandowski

dra lekarska te specjalności nabywała. Jak każdy duży szpital mamy także swoje problemy. Jednym z nich jest brak dostatecznej liczby pielęgniarek i położnych. Niestety, jest to problem systemowy, który wciąż czeka na rozwiązanie.

– Szpital się rozwija, otwierane są nowe oddziały, modernizowane pomieszczenia. Nie brakuje też planów na przyszłość.

– Oczywiście. Mamy wieloletnią koncepcję rozwoju szpitala. Jeszcze w tym

roku będziemy realizowali działania polegające na modernizacji i dosprzętowieniu oddziału kardiologii. Mamy zarezerwowaną dotację z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 3 mln zł. Chcemy na oddziale kardiologii otworzyć pododdział angiologii. To będzie nowa jakość w naszym szpitalu, ale także w całym województwie. W szpitalu funkcjonuje także kardiologia zachowawcza i inwazyjna. Rozwinęliśmy także onkologię, co jest odpowiedzią na wzrastającą liczbę pacjentów z chorobami nowotworowymi.

Opracowujemy aktualnie projekt architektoniczny dla nowego bloku operacyjnego. Obecny jest wyeksploatowany i nieopłacalny jest dalsze inwestowanie w niego, stąd podjęliśmy decyzję o budowie całkowicie nowego obiektu. Zrobiliśmy projekt koncepcyjny inwestycji, której koszt szacujemy na ok. 90 mln zł. Aktualnie trwają prace architektoniczne, jednocześnie zabiegamy o środki unijne dla tej inwestycji.

Wraz z powstaniem nowego bloku operacyjnego będziemy również powiększali i poprawiali warunki w zakresie szpitalnego oddziału ratunkowego, który zajmie część pomieszczeń po starym bloku operacyjnym. Mamy także koncepcję wybudowania wielopoziomowego parkingu, bowiem aktualnie brakuje miejsc przy szpitalu. Na razie jesteśmy w sferze koncepcji i poszukiwania inwestora. Jednocześnie cały czas prowadzimy prace modernizacyjne, w mniejszym lub większym zakresie, na tyle, na ile pozwalają nam środki finansowe. Wszystkie te działania dążą do tego, aby poprawić komfort pacjenta.

– Czy szpital jest otwarty na komercyjne zabiegi?

– Tak. Stały się one możliwe po przekształceniu w spółkę. Wcześniej nie wolno nam było ich wykonywać. Z końcem ubiegłego roku rozpoczęliśmy zabiegi odpłatne z zakresu okulistyki i laryngologii. Otworzyliśmy także komercyjny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy. Pewne ograniczenia wynikają z wyeksploatowanego bloku operacyjnego, ale pracujemy nad tym, aby tę ofertę rozszerzyć o kolejne specjalizacje.

– Sejmik Województwa Pomorskiego otworzył drogę do konsolidacji wejherowskiego szpitala ze szpitalem w Pucku. Nie jest to nowy pomysł.

– Pomysł połączenia naszego szpitala ze szpitalem w Pucku zrodził się bardzo dawno. Już kilka lat temu współpracowaliśmy m.in. w kwestii zamówień publicznych, dzięki czemu przez pewien okres określona pula leków dla Wejherowa i Pucka była objęta wspólnym przetargiem. Wówczas inaczej wyglądała zależność właścicielska obu szpitali, co nie pozwalało na rozszerzenie współpracy. Dzisiaj zarówno nasz szpital, jak i szpital w Pucku zostały przekształcone

i choć są różni właściciele, to problem ten można rozwiązać od strony formalnej. Ewentualne połączenie obu szpitali nie stanowi zagrożenia ani dla Wejherowa, ani dla Pucka. Choć oczywiście były pewne obawy ze strony choćby radnych powiatu wejherowskiego.

– Czego one dotyczyły?

– Bardzo dobrze układa nam się współpraca z samorządami powiatu wejherowskiego – gminami, miastami i samym powiatem. Gdy występujemy o pomoc na zakup jakiegoś sprzętu, to takie dotacje udaje nam się uzyskiwać. Istniały obawy, czy ten sprzęt zostanie w Wejherowie, czy w przypadku połączenia może trafić do Pucka. Rozwialiśmy wszelkie obawy naszych radnych, ponieważ zawsze rada gminy czy powiatu określa, jaki sprzęt zostanie zakupiony i gdzie będzie się znajdował.

– Co daje konsolidacja?

– Konsolidacja szpitali na pewno pozwoli na stworzenie koncepcji, która obniży koszty działalności placówek. Skorzystają także pacjenci, gdyż otrzymają kompleksową opiekę medyczną. W przypadku szpitala w Pucku trzeba podkreślić to, że zostanie on dofinansowany także w kwestii infrastruktury. Bezpieczniej jest nie odkładać tej sprawy na później, bo zbliżamy się do kontraktowania na kolejnych 5-10 lat, warto więc byłoby wiedzieć, co będziemy chcieli, z uwzględnieniem Pucka, kontraktować.

– Wśród przeciwników połączenia szpitalnych spółek z Pucka i Wejherowa istnieje jednak pogląd, że to krok do likwidacji puckiej placówki.

– To jest absolutnie zła droga myślenia, wykorzystywana przez osoby przeciwnie konsolidacji. Ten szpital ma być dofinansowany, dalej funkcjonować jako placówka zdrowotna, bo Wejherowo nie do końca będzie w stanie zabezpieczyć wszystkich potrzeb. W Pucku trzeba utrzymać kontrakt w zakresie izby przyjęć, nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Należy poprawić warunki przyjmowania pacjentów, żeby było więcej przestrzeni i bardziej przyjazne warunki dla pacjentów. Po drugie musi dalej tam funkcjonować oddział internistyczny, jednak

o większej liczbie łóżek. Należy poprawić warunki przebywania pacjentów. Chirurgia ogólna nadal musi tam funkcjonować, łącznie z salą operacyjną. Warto może zastanowić się nad rozwinięciem w Pucku chirurgii jednego dnia.

Szpital w Pucku ma wieloletnią tradycję. Widać, że w miarę możliwości starano się dbać o infrastrukturę tego szpitala, aczkolwiek środki przeznaczone były niewystarczające. Szpital sprawia wrażenie zadbanego, ale niedoinwestowanego. Sztandarowym przykładem jest brak windy, przez co pacjenci oddziałów mieszczących się na piętrze, w tym oddziale ginekologicznego, muszą korzystać ze schodów, co w przypadku pacjentów przenoszonych na noszach jest po prostu niebezpieczne. To nie może tak funkcjonować dalej. Prawdopodobnie wysokie potrzeby inwestycyjne skłoniły dyrekcję oraz starostę do szukania nowego właściciela. Wydaje się, że kierunek, który obrano, jest dobry, że potrzeby puckiego szpitala mają szansę być zrealizowane po konsolidacji ze szpitalem wejherowskim. Samorząd województwa, właściciel szpitala w Wejherowie, ma większe możliwości finansowe, przez co szpital w Pucku otrzyma szansę na doinwestowanie. Oczywiście te potrzeby musi także, przynajmniej częściowo, zaspokajać powiat pucki, w którym placówka się znajduje. Lokalne władze również muszą dostrzegać potrzebę dofinansowania największego pracodawcy w powiecie, tak samo jak robią to samorządy powiatu wejherowskiego w stosunku do naszego szpitala.

– Czy szpital w Helu także mieści się w tej koncepcji?

– Tak, ale warunkiem jest, że szpital będzie wydzielony ze struktury Ministerstwa Obrony Narodowej. W związku z tym, że szpital ma swoją markę w zakresie rehabilitacji, należałoby rehabilitację utrzymać, rozwinąć i wypromować oraz znaleźć tam pacjentów, których widzimy także u nas. W tej chwili kierujemy ich do innych ośrodków, a mamy pacjentów kardiologicznych, ortopedycznych, którzy tam mogliby z tej oferty korzystać.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Sławomir Lewandowski

Pierwsze konkursy ogłoszone

Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 po okresie intensywnych przygotowań weszła w etap praktyczny: 29 maja br. zostały ogłoszone pierwsze trzy konkursy, w których wnioskodawcy będą mogli ubiegać się o dofinansowanie swoich projektów.

Zarząd Województwa Pomorskiego 21 maja br. przyjął szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WP 2014-2020, a także zatwierdził zaktualizowany harmonogram konkursów na 2015 rok. Publikowanie harmonogramu konkursów z odpowiednim wyprzedzeniem zapewni wszystkim wnioskodawcom niezbędny czas na

Rozpoczęcie realizacji programu wartego 8 mld zł zapowiedział podczas konferencji prasowej marszałek Mieczysław Struk.

Fot. Sławomir Lewandowski

przygotowanie projektów. Jest to bardzo istotne, gdyż dobre przygotowanie wniosku ma znaczenie dla przyszłego sukcesu projektu podczas ubiegania się o dofinansowanie i w trakcie jego późniejszej realizacji. Szczegółowy opis osi priorytetowych jest natomiast dokumentem, który uszczegóławia i przekłada zapisy RPO na konkretne działania i poddziałania, a w nich typy projektów. Zawiera również tryb i kryteria wyboru projektów.

Jako pierwsze ogłoszone zostały konkursy w ramach następujących działań/poddziałania:

- Działanie 11.4. Ochrona różnorodności biologicznej, które związane jest z czynną ochroną przyrody.

Dofinansowanie będą mogły uzyskać m.in. projekty dotyczące poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego. Projekty będą mogły dotyczyć również ochrony wód (w tym zagospodarowania terenów wokół rzek i jezior) oraz zabezpieczania obszarów chronionych poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego, np. dzięki obiektom małej infrastruktury takiej jak szlaki turystyczne, trasy rowerowe, ścieżki dydaktyczne, punkty i wieże widokowe, parkingi itp. Celem takich działań jest umożliwienie mieszkańcom Pomorza i turystom kontaktu z przyrodą w przy-

jazny i bezpieczny dla niej sposób. Możliwe będą też zwiększenie powierzchni obszarów zieleni w miastach oraz realizacja przedsięwzięć dotyczących edukacji ekologicznej i budowy centrów edukacji ekologicznej.

Termin naboru wniosków: 7-25 września 2015 roku.

- Działanie 8.3. Materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, którego celem jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejsc o szczególnych walorach kulturowych.

Projekty będą mogły dotyczyć m.in. ratowania, przywracania wartości i ochrony charakterystycznych zabytków lub ich zespołów, poprzez m.in. prace restauratorskie, konserwatorskie i modernizacyjne, służące zachowaniu funkcji dotychczasowych, jak również nadaniu im nowych ogólnodostępnych funkcji użytkowych (kulturowych oraz turystycznych). Ponadto dofinansowanie będą mogły uzyskać przedsięwzięcia ukierunkowane na podnoszenie jakości przestrzeni publicznej w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków, a także działania związane z udostępnianiem zasobów kultury przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Planowany termin naboru wniosków: 16 listopada - 30 grudnia 2015 roku.

- Poddziałanie 10.2.1. Efektywność energetyczna – wsparcie dotacyjne, które dotyczy inwestycji podnoszących efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej.

Wspierana będzie kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna obiektów i budynków, poprzez realizację przedsięwzięć polegających m.in. na: zmniejszeniu strat ciepła, modernizacji źródeł ciepła, a także modernizacji systemów grzewczo-

wentylacyjnych, instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej, instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego (zakres powyższych prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego). Oszczędność energii musi wynieść co najmniej 25-30 proc.

Planowany termin naboru wniosków: 4-29 stycznia 2016 roku.

Pierwsze trzy konkursy w ramach RPO WP 2014-2020 mają na celu wyłonienie projektów, które realizowane będą przy wsparciu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zostanie na nie przeznaczone prawie 300 mln zł.

W czerwcu 2015 roku planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu - w Poddziałaniu 6.1.2. na projekty z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej dla Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. Będzie to pierwszy konkurs w ramach RPO WP 2014-2020, w którym wyłonione będą projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ogłoszenia o naborach oraz regulaminy konkursów dostępne są na stronie internetowej www.rpo.pomorskie.eu.

Marcin Szumny

POWER daje gwarancję dla młodzieży

W kolejnym rozdaniu pieniędzy unijnych potężny ich strumień będzie przeznaczony dla ludzi młodych, którzy zyskają większe szanse wejścia i utrzymania się na rynku pracy.

W Polsce, podobnie jak w pozostałych krajach Unii Europejskiej, sytuacja młodzieży i osób młodych na rynku pracy jest zdecydowanie trudniejsza niż osób ze starszych kategorii wiekowych. Przejawia się to stosunkowo wysokim poziomem bezrobocia i niewielką aktywnością zawodową. Osoby młode mają często ogromny potencjał do pracy, jednak gdy dłużej pozostają bez zatrudnienia, tracą swoje kompetencje. Na problemy osób młodych na rynku pracy odpowiadają kolejne programy unijne. Jednym z nich jest inicjatywa Gwarancje dla młodzieży - projekt współfinansowany w ramach POWER (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój).

Gwarancje dla młodzieży to pewnego rodzaju postulat skierowany do państw członkowskich UE, w celu zwalczania bezrobocia wśród ludzi młodych do 25. roku życia, którzy nie mają zatrudnienia ani nie uczestniczą w kształceniu czy szkoleniu. Inicjatywa oznacza także zapewnienie wszystkim młodym osobom dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu czy stażu w ciągu czterech miesięcy od utraty pracy lub zakończenia kształcenia formalnego. Każde państwo członkowskie może także doprecyzować definicję Gwarancji dla młodzieży, stosownie do swojej sytuacji społeczno-gospodarczej. W Polsce górna granica wieku adresatów została podniesiona do 29. roku życia.

Unijna inicjatywa przewiduje zakres pomocy o charakterze standardowym oraz pogłębionym – kompleksowym, w zależności od zdiagnozowanych potrzeb osób młodych. W ramach Gwarancji dla młodzieży realizowane są m.in. następujące działania:

- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz ich dopasowanie do potrzeb rynku pracy,

Fot. ©Depositphotos/gemena.com

- pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez system staży, praktyk zawodowych, zatrudnienia subsydiowanego,

- wspieranie mobilności zawodowej,
- bony stażowe, szkoleniowe, na zasiedlenie,
- działania mające na celu wsparcie osób młodych w podejmowaniu i realizacji własnej działalności gospodarczej poprzez udzielanie pożyczek, dotacji oraz organizację szkoleń i doradztwa umożliwiającego uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia własnej firmy oraz wsparcie pomostowe.

W Polsce za realizację projektów w ramach Gwarancji dla młodzieży odpowiedzialnych jest wiele instytucji. Są to

m.in. powiatowe urzędy pracy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia czy organizacje pozarządowe. Inicjatywa realizowana jest głównie poprzez programy finansowane ze środków krajowych, jak i unijnych. W ramach (POWER), I oś priorytetowa „Osoby młode na rynku pracy”, w całości poświęcona została wsparciu młodzieży. Przewiduje się, iż docelowo adresatami opisanych działań będzie około 700 tys. młodych osób. Wszystkie proponowane formy pomocy i wsparcia są całkiem bezpłatne. Warto zatem szukać szczegółowych informacji o projektach realizowanych w ramach Gwarancji dla młodzieży.

Justyna Szybska-Lewandowska

Trzecia edycja DOFE za nami

W niedzielę 10 maja br. zakończył się największy w województwie pomorskim cykl imprez pod nazwą Dni Otwarte Funduszy Europejskich, promujących projekty unijne. Przez 4 dni mieszkańcy województwa mieli okazję przeżyć wspaniałe chwile, korzystając z wielu atrakcji. Łącznie odbyły się 84 wydarzenia zorganizowane przez beneficjentów realizujących projekty unijne wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego.

Przez kilka dni w maju br. mieszkańcy województwa pomorskiego mieli okazję zapoznać się z najciekawszymi projektami zrealizowanymi na Pomorzu dzięki środkom z funduszy Unii Europejskiej. Projekty zostały zaprezentowane poprzez zorganizowane wydarzenia na terenie obiektów zrealizowanych przez beneficjentów korzystających z funduszy europejskich. Dodatkową zachętą do wzięcia udziału w wydarzeniach stanowiły liczne atrakcje, dedykowane dla dzieci, jak i dorosłych.

W ramach Dni Otwartych Funduszy Europejskich swój projekt zaprezentowało dla zwiedzających Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Goście mogli zwiedzić bazę pogotowia w pobliżu Portu Lotniczego im. Lecha Wałęsy, zapoznać się z pracą ratowników medycznych, jak również zasiąść za sterami śmigłowca ratunkowego.

Do równie ciekawych wydarzeń należy zaliczyć zwiedzanie Laboratorium Badań Ognioowych w Centrum Techniki Okrętowej, gdzie odbył się

m.in. pokaz badań odporności ogniowej obiektów budowlanych – drzwi, okien lub ścian.

W sopockim Grodzisku z kolei miały miejsce uroczyste otwarcie wystawy czasowej „Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia”, warsztaty z obróbki krzemienia, warsztaty garncarskie oraz szereg innych gier i zabaw dla dzieci.

Podczas Dni Otwartych Funduszy Europejskich można było odwiedzić także Wojewódzkie Centrum Onkologii, gdzie istniała możliwość wykonania profilaktycznych badań mammograficznych, badań cytologicznych czy uzyskania podstawowych informacji o możliwościach diagnostyki i leczenia w WCO.

Na sopockim Hipodromie odbyła się „Majówka z jeździectwem”. Dla odwiedzających gości Hipodrom przygotował Regionalne Zawody w Skokach przez Przeszkodę oraz wiele innych atrakcji, m.in. wycieczki z przewodnikiem po nowo wybudowanych obiektach, przejażdżki na kucykach i koniach oraz wspólne grillowanie w ramach festynu

organizowanego przez Stowarzyszenie Przyjazny Sopot.

Natomiast w Centrum św. Jana, przez okres trzech dni, od 7 do 9 maja, wszyscy zainteresowani mogli zwiedzać obiekt z pracownikiem Nadbałtyckiego Centrum Kultury, który opowiadał o realizacji projektu wraz z zachowaniem dziedzictwa kulturowego, a także umożliwił wejście na wieżę. Zwieńczeniem Dni Otwartych w Centrum św. Jana był Koncert Orkiestry Bałajkowej Państwowego Uniwersytetu Kultury i Sztuki z Mińska oraz chórów Calasanz i Camerata Musicale w ramach III Festiwalu Kultury Białoruskiej na Pomorzu.

Szczegółowe informacje na temat imprez, które odbyły się podczas Dni Otwartych Funduszy Europejskich, można znaleźć na stronie internetowej: www.dniotwarte.eu oraz na portalu społecznościowym Facebook pod adresem: www.facebook.com/DniOtwarteProjektowUnijnych.

Anita Płonka

www.rpo.pomorskie.eu

Nowa strona poświęcona Regionalnemu Programowi Operacyjnemu Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dowiesz się z niej, na jakie projekty możesz przeznaczyć fundusze europejskie, jakie dokumenty należy przygotować, kiedy złożyć wniosek o dofinansowanie oraz jak rozliczyć projekt.

Ulica Powstańców Warszawy w Pruszczu Gdańskim już gotowa!

Członek Zarządu Województwa Pomorskiego Ryszard Świński oraz burmistrz miasta Pruszcz Gdański Janusz Wróbel wzięli udział w spotkaniu podsumowującym zakończoną właśnie przebudowę ulicy Powstańców Warszawy, stanowiącą ważną część drogi wojewódzkiej nr 227.

Na zdjęciu od prawej: burmistrz Janusz Wróbel, wicemarszałek Ryszard Świński, przewodnicząca Rady Miasta Małgorzata Czarnecka-Szafrańska, starosta gdański Stefan Skonieczny oraz Jerzy Świś, naczelnik Wydziału Infrastruktury Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim.

Fot. Sławomir Lewandowski

Roboty rozpoczęto 25 czerwca 2014 roku, a zakończono rok później, 29 maja. W ramach umowy przebudowano odcinek drogi wojewódzkiej nr 227 od ronda ul. Chopina i ul. Kopernika (droga wojewódzka nr 226) do skrzyżowania z ul. Szkolną w Roszkowie. Długość przebudowanego odcinka drogi wynosi 2,3 km, a wartość robót budowlanych to ok. 14,3 mln zł.

Dzięki zastosowanym rozwiązaniom osiągnięto poprawę bezpieczeństwa zarówno drogi, jak i otoczenia na całym obszarze planowanego przedsięwzięcia, wzmocnienie konstrukcji jezdni, poprawę komfortu i warunków bezpieczeństwa ruchu samochodowego, pieszych i rowerzystów. Ponadto dzięki inwestycji zapewniono wymagania w zakresie ochrony środowiska wodnego i przyrodniczego, uporządkowanie i poprawę

estetyki i warunków akustycznych terenów oraz kompleksowe odwodnienie pasa drogowego. Warunki eksploatacji drogi w dłuższej perspektywie czasowej zostały znacznie poprawione.

Inwestycja „Rozbudowa istniejącego układu drogowego – wylot drogi wojewódzkiej nr 227 z Pruszcza Gdańskiego” realizowana była w oparciu o podjętą w dniu 29 maja 2014 roku decyzję o przyznaniu dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, Osi Priorytetowej 4. Regionalny system transportowy, działania 4.1. Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Magdalena Ledwoń

W ramach zadania wykonano:

- budowę drugiej jezdni i przebudowę istniejącej jezdni w obszarze włączenia
- budowę skrzyżowania typu rondo z ul. Emilii Plater
- budowę dodatkowych pasów dla pojazdów skręcających w lewo
- budowę azyli dla pieszych
- budowę zatok autobusowych
- budowę chodników
- budowę ścieżek rowerowych
- budowę kanalizacji deszczowej
- przebudowę oświetlenia ulicznego
- przebudowę infrastruktury technicznej

Jedyne takie muzeum w kraju

W historycznym budynku Dworca Morskiego w Gdyni, z którego tysiące Polaków wypłynęło w świat, otwarto jedno z najnowocześniejszych muzeów w Polsce – Muzeum Emigracji. Instytucja powstała m.in. dzięki wsparciu finansowemu ze środków Programu Regionalnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, w ramach unijnej Inicjatywy JESSICA.

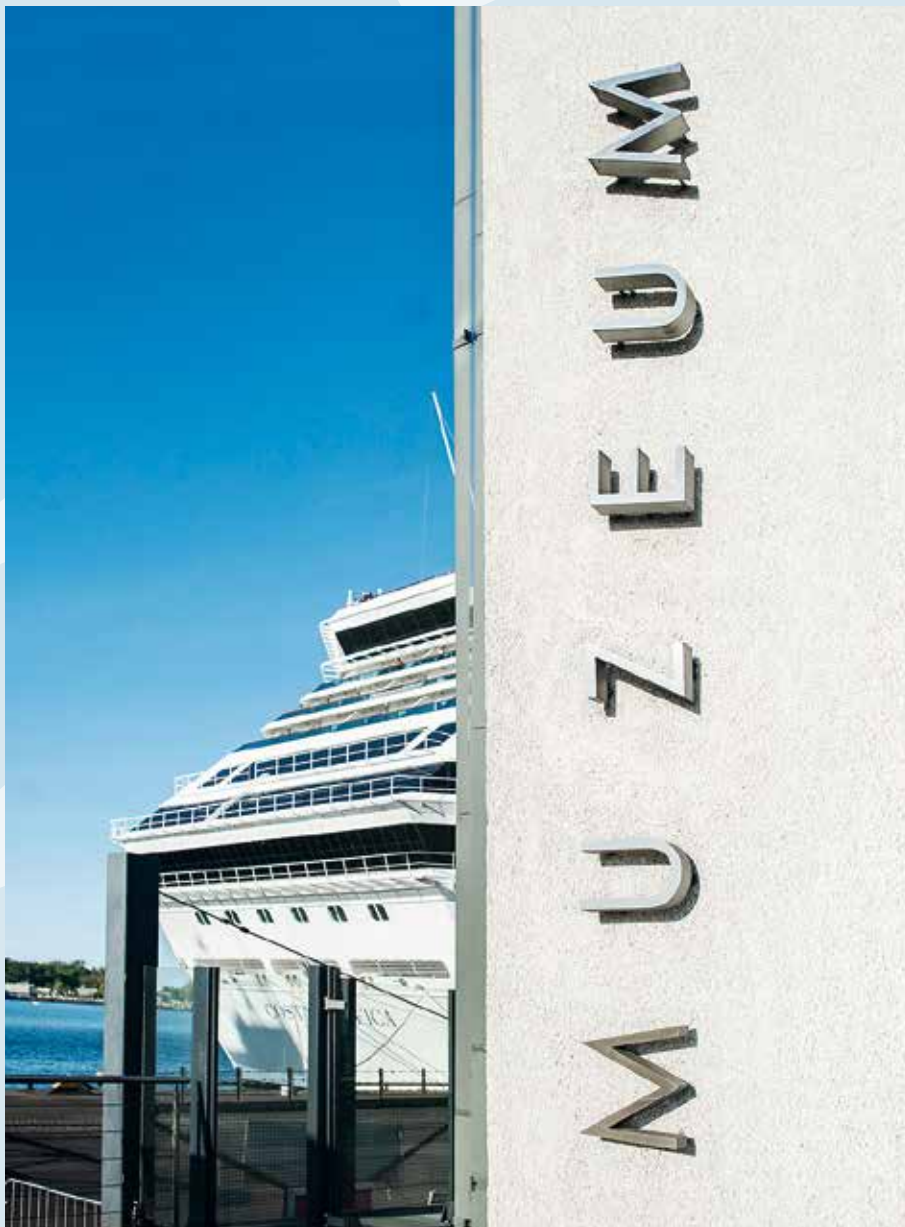
Muzeum powstało w ważnym i symbolicznym dla polskiej emigracji miejscu. To właśnie przez Dworzec Morski począwszy od lat 30. XX wieku przeszły tysiące Polaków, którzy opuszczali kraj na transatlantykach – na czele z legendarnym Batorym. Dziś gruntownie odrestaurowany budynek został przystosowany do roli nowoczesnej placówki muzealnej, która pomaga w przybliżeniu żywej historii, która przez dziesięciolecia dotyczyła milionów naszych rodaków.

Więcej niż wystawa

Muzeum Emigracji w Gdyni przybliża historię emigracji z ziem polskich od XIX wieku. Ekspozycja Muzeum pokazuje różne powody opuszczania kraju w różnych okresach: od politycznych przyczyn „Wielkiej Emigracji” do ekonomicznych podczas rewolucji przemysłowej i masowe wyjazdy przełomu XIX i XX wieku. Poznać można polskie społeczności w USA i Brazylii na początku XX wieku, wyjazdy zarobkowe w II Rzeczypospolitej, dramatyczne losy Polaków podczas i po II wojnie światowej, aż po emigrację najnowszą – po 2004 roku.

Wystawa pozwala także poczuć i zrozumieć, z czym wiązał się wyjazd w różnych czasach. Pokazuje, jak wyglądała morska podróż pasażerów III klasy, od zaokrętowania w Bremie, przez oceaniczny rejs – zarówno na, jak i pod pokładem, po procedurę imigracyjną na słynnej wyspie Ellis, przez którą przeszły miliony ludzi z całego świata.

Atrakcją muzeum jest kilkumetrowa multimedialna instalacja nawiązująca kształtem do globusa, która pokazuje skalę dzisiejszej emigracji i znaczenie Polonii i Polaków żyjących za granicą. Na interaktywnych stanowiskach znajdują się informacje dotyczące polskiej obecności w poszczególnych krajach świata – o polonijnych społecznościach,

Fot. Bogna Kociumbas

najważniejszych organizacjach, mediach i słynnych rodakach ze wszystkich zakątków globu.

Oczekiwany elementem wystawy jest projekt „Batory w budowie” – budowa wielkogabarytowej makiety legendarnego polskiego transatlantyku. Jej tworzenie jest ogromnym wyzwaniem, choćby

ze względu na nie w pełni zachowaną dokumentację dotyczącą m.in. kolorystyki wnętrza jednostki. Już teraz można zajrzeć za kulisy powstawania modelu, dowiedzieć się wiele o samym statku, jak i przygotowywanym w muzeum z ogromną starannością obiekcie. Publiczność będzie na bieżąco obserwować

Fot. Bogna Kociumbas

postęp prac. Jest na co czekać – będzie to bowiem największa na świecie makieta statku pasażerskiego.

Więcej niż muzeum

Działalność muzeum znacznie wykracza poza tradycyjne ramy placówki muzealnej. Znalazło się w nim m.in. kino studyjne z wartościowymi filmami dokumentalnymi i fabularnymi, organizowane są spotkania z ważnymi autorami, istnieje również przestrzeń dla projektów artystycznych i edukacyjnych. Muzeum kontynuuje projekty dokumentacyjne, w których szczególnie ważne jest współtworzenie opowieści o polskiej emigracji razem z osobami, dla których jest ona żywym doświadczeniem. Dotychczas w zbiorach muzeum zostało zarejestrowanych blisko 200 osobistych opowieści. Swoimi doświadczeniami emigracyjnymi podzielili się m.in. Agnieszka Holland, Andrzej Seweryn, Zbigniew Boniek i Czesław Mozil. Wśród nich znalazła się również historia Jerzego Tomaszka, który jako kilkunastoletni chłopak został zesłany na Wschód i przez siedem lat wędrował od Kazachstanu, przez Indie do obozów dla polskich uchodźców w Afryce. Wiele relacji dotyczy współczesnej emigracji dokonującej się po akcesji Polski do Unii Europejskiej – m.in. Agnieszki Imbierowicz, która w poszukiwaniu nowych doświadczeń osiedliła się w Holandii.

Fot. Bogna Kociumbas

Rzecz z historią

Od ponad dwóch lat muzeum prowadzi także akcję zbierania pamiątek emigracyjnych. Dzięki zaangażowaniu darczyńców w zbiorach instytucji znalazło się już ponad 4 tys. obiektów. Wśród darczyńców znalazł się m.in. prof. Zbigniew Brzeziński, który przekazał swoją prywatną korespondencję z Janem Pawłem II, oraz marszałek Bogdan Borusewicz, który oddał Muzeum przedmioty związane z polską osadą założoną w Turcji dla powstańców listopadowych. Z wieloma z przekazanych rzeczy związane są niezwykle historie darczyńców i ich rodzin. Tak jest z pamiątkami po matce ofiarowa-

nymi przez fotografa Chrisa Niedenthala. W kolekcji znajdują się obiekty pochodzące z polskich transatlantyków, ale i przedmioty towarzyszące Polakom w wyjeździe z kraju – takie jak kolekcja 39 Madonn emigracyjnych.

Organizatorem muzeum jest Miasto Gdynia, a całkowity koszt inwestycji wyniósł 49,3 mln zł, z czego ok. 23,8 mln finansowanych jest ze środków unijnej inicjatywy JESSICA, realizowanej w województwie pomorskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

Marcin Twardokus

40 milionów euro dla osób w trudnej sytuacji życiowej

Tysiące mieszkańców województwa pomorskiego codziennie korzysta ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej. Dzięki pieniądзом z Unii Europejskiej przekazanym z Europejskiego Funduszu Społecznego pomoc będzie mogło uzyskać jeszcze więcej potrzebujących.

Warsztaty dla pracowników ośrodków pomocy społecznej na temat sposobu realizacji projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020.

Fot. Adam Moczulski

W sytuacji gdy tracimy pracę i nie mamy środków do życia, opiekujemy się niepełnosprawnym członkiem rodziny lub bliska nam osoba jest uzależniona od alkoholu lub narkotyków, zazwyczaj szukamy pomocy w gminnym lub miejskim ośrodku pomocy społecznej. W województwie pomorskim funkcjonuje 139 takich placówek. Pomoc, którą oferują, jest zawsze dostosowana do specyficznej sytuacji osoby potrzebującej. Często jest to wsparcie psychologiczne, pomoc w znalezieniu zatrudnienia, ale również pomoc materialna w postaci zasiłku.

Jak podkreśla Julita Jakubowska z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tczewie – instytucja polityki społecznej państwa, jaką jest pomoc społeczna, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. W celu realizacji powyższych założeń podejmowane są zadania zmierzające do życiowego usamodzielniania się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

Spśród wielu trudnych sytuacji życiowych, w których mieszkańcy województwa pomorskiego potrzebują pomocy, najczęstszą jest ubóstwo. Na przykład w Tczewie osoby korzystające ze świadczeń z powodu niskiego dochodu na jednego członka rodziny stanowią ponad połowę ogółu klientów ośrodka.

Widząc skalę potrzeb ośrodki pomocy społecznej, chętnie korzystają z pieniędzy, jakie na ten cel przekazuje Unia Europejska z Europejskiego Funduszu Społecznego. W latach 2007-2013 na 139 ośrodków aż 123 placówek realizowało projekty systemowe z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dzięki tym projektom dodatkową pomoc uzyskało 20 tysięcy osób. Uczestnicy projektów mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach zawodowych, spotkaniach z psychologiem indywidualnie i w grupach, a także zajęciach poprawiających ich funkcjonowanie w otaczającym świecie.

W latach 2014-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego rów-

nież przewidziano środki na wsparcie dla osób potrzebujących. W roku 2015 będzie to 40 mln euro. Pieniądze te pozwolą zorganizować m.in. kursy zawodowe, diagnozę i terapię psychospołeczną indywidualną i rodzinną, trening budżetowy i zdrowego stylu życia. Wspierane będą również rodziny, u których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprzez zaangażowanie asystentów rodziny. Pomoc rodzinom ma zapobiec zjawisku „dziedziczenia ubóstwa”. Chodzi w nich o to, aby dzieci rodzin z problemami finansowymi lub społecznymi nie powielały negatywnych wzorców, ale potrafiły w przyszłości stworzyć poprawnie funkcjonujące rodziny.

Nabór wniosków, w którym ośrodki pomocy społecznej będą mogły pozyskać środki na realizację projektów dla klientów swoich placówek, planowany jest w III kwartale 2015 roku.

Adam Moczulski

Smaki Kaszub, Kociewia, Żuław i Powiśla

Za nami IX Pomorskie Święto Produktu Tradycyjnego, które odbyło się 24 maja przy Katedrze Oliwskiej. Mieszkańcy i turyści odwiedzający w tym dniu obrzeża parku Oliwskiego mogli do woli degustować i delektować się smakiem potraw, którymi szczyli się Pomorze. Województwo Pomorskie posiada już 163 produkty zarejestrowane na Liście Produktów Tradycyjnych.

Nasz region zajmuje pozycję wielocelidera pod względem liczby zarejestrowanych produktów na liście prowadzonej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Święto Produktu Tradycyjnego każdego roku przyciąga do Oliwy tłumy i stanowi wspaniałą okazję do prezentacji produktów tradycyjnych i wielu innych produktów żywnościowych, pochodzących od lokalnych producentów i przetwórców żywności wysokiej jakości, w tym członków Sieci Dziedzictwo Kulinarne Pomorskie. Na stoiskach ustawionych wzdłuż murów katedry oraz stojących na placu katedralnym mogliśmy nabyć najwyższej jakości tradycyjne wyroby mięsne, sery zagrodowe, ryby wędzone i w zalewach korzennych, miody i wyroby pszczelarskie o wspaniałych właściwościach zdrowotnych, a także regionalne napoje i inne smakołyki przyciągające znakomitą zapachem, smakiem i wyglądem. Ofertę kiermaszu wzbogacali stoiska z wyrobami rękodzielników: rzeźby w drewnie, ręcznie wykonane lalki oraz pięknie malowany ręcznie jedwab.

W celu wzmocnienia promocji produktów tradycyjnych – ściśle identyfikujących się z województwem pomorskim, z jego kulturą i historią – przeprowadzona została dodatkowo akcja promocyjna, polegająca na dystrybucji produktu tradycyjnego „Borówki z gruszką po Pomorsku”.

Tegorocznej, dziewiątej edycji Święta towarzyszyły konkursy kulinarne o Bursztynowe Laury Marszałka Województwa Pomorskiego „Pomorskie Smaki”. Konkursy te rozegrano w dwóch kategoriach: na najlepszą potrawę tradycyjną oraz na najlepszy produkt tradycyjny. Wśród produktów Komisja Konkursowa oceniała cztery podkategorie: najlepszy produkt regionalny pocho-

Fot. Małgorzata Leszczyńska

dzenia zwierzęcego, najlepszy produkt regionalny pochodzenia roślinnego, napoje regionalne oraz inne produkty regionalne. Poniżej przedstawiamy listę Laureatów Bursztynowych Laurów Marszałka Województwa Pomorskiego:

- Kategoria najlepsza potrawa regionalna: Gospodarstwo Agroturystyczne „Ola” za perliczkę nadziewaną kaszą gryczaną i grzybami;
- Kategoria najlepszy produkt regionalny pochodzenia zwierzęcego: Marian Cieśliński Sklep mięsno-wędliniarski „Bekon” za połędwiczkę wędzoną kociewską;
- Kategoria najlepszy produkt regionalny pochodzenia roślinnego: Teresa Kropidłowska za konfiturę borówkową z Borów Tucholskich;
- Kategoria napoje regionalne: Agroturystyka „Gawryś” za pomorską bżówkę;
- Kategoria inne produkty regionalne: Halina Łuc za wianuszek gdański.

Nagrody finansowe dla Laureatów Bursztynowych Laurów zostały sfinansowane przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich ze środków Unii Europejskiej w ramach Po-

mocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Szczególnym akcentem były statuetki, bowiem Bursztynowe Laury Marszałka zostały wykonane z drewna Czarnego Dębu, pozyskanego w ujściu Wisły, które jest datowane na ok. 500 lat, jak również szkła i bursztynu bałtyckiego. Wszyscy uczestnicy finału otrzymali również nagrody finansowe przekazane przez Samorząd Województwa Pomorskiego oraz pamiątkowe dyplomy. Dodatkowe nagrody dla laureatów konkursów kulinarnych ufundowane zostały przez Agencję Rynku Rolnego. Wydarzeniu towarzyszyły występy zespołów regionalnych „Koleczkowanie” i „Kapela Kazimierza” oraz liczne konkursy dla publiczności z zakresu produktów tradycyjnych.

Całe przedsięwzięcie było współfinansowane ze środków samorządu województwa pomorskiego oraz środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Małgorzata Polak

Do Przerwy 0:1 na pożegnanie wiosny

W sobotę 13 czerwca, punktualnie o godz. 10.00, rozpoczęła się wiosenna edycja piłkarskiego turnieju „Do Przerwy 0:1”. W pierwszych tegorocznych zawodach rozgrywanych na boiskach gdańskich dzielnic: Zaspa i Przymorze zagrało 58 drużyn.

Andrzej Kowalczyk

Fot. Sławomir Lewandowski

Turniej, którego pomysłodawcą i organizatorem wraz z Gdańską Fundacją Dobroczynności jest Andrzej Kowalczyk, rozgrywany jest już od 11 lat. Cztery razy w roku (wiosna, lato, jesień, zima) „Do Przerwy 0:1” przyciąga setki młodych entuzjastów piłki nożnej. Część z nich dorastało wraz kolejnymi edycjami zawodów, które już dawno przekroczyły granice miasta, a nawet województwa. W wiosennej edycji zegrali m.in. przedstawiciele Banina, Bytowa, Gdańska, Gdyni, Gościcina, Pelplina, Pszczółek, Somonina, Sopotu, Tczewa, Żukowa oraz warmińskiej Ostródy.

Pomimo zdecydowanie plażowej pogody, 13 czerwca mecze rozegrało ponad pół tysiąca dziewcząt i chłopców. Podczas otwarcia Andrzej Kowalczyk podzielił się z uczestnikami „Do Przerwy 0:1” dobrą wiadomością.

– Za waszymi plecami rośnie nowy obiekt sportowy w tej części Gdańska. Pełnowymiarowy stadion piłkarski z trybunami na pół tysiący osób, odpowiednim zapleczem socjalnym oraz wydzielonym sektorem dla gości – mówił Andrzej Kowalczyk, wskazując na

Fot. Sławomir Lewandowski

Fot. Sławomir Lewandowski

pobliską budowę. – Już prawdopodobnie jesienią edycja naszego turnieju będzie rozgrywana także na tym stadionie – dodał Kowalczyk.

W tym roku rozgrywki przeprowadzone są w pięciu kategoriach: rocznik 2003 i młodsi, 2000-2002, 1997-1999, rocznik 1996 i starsi oraz drużyny dziewczęce.

W kategorii zespoły dziewczęce wygrały zawodniczki Ekipy Gdańsk. Kolejne miejsca na podium zajmowały drużyny Bobry oraz Wydy Ladies. Miejsce czwarte zajęła drużyna GKS Żukowo, zaś piątą ekipą z Gościcina.

Wśród zespołów z rocznika 2000/2002 najlepszy okazał się RG 2000 II. Miejsce drugie zajęła drużyna RG 2000 I, miejsce trzecie zespół Polonii Gdańsk. Tuż za podium znaleźli się zawodnicy Pompa Team, którzy otrzymali Puchar Fair Play.

Zwycięzcą z rocznika 1997/1999 został zespół Nasze Bloki, który wyprzedził kolejno zespoły: Sandania Chełm, Next Wrzeszcz oraz Czarni Osowa. Ekipa z Osowy decyzją organizatorów otrzymała Puchar Fair Play.

W tzw. kategorii „Open”, czyli rocznik 1996 i starsi, zwyciężyła ekipa Naczelnicy Pyyk. Na drugim miejscu podium znalazła się drużyna Victorii Gdańska, a na trzecim drużyna Czika Sindi Ami. Miejsce czwarte zajął zespół KP Alko Polo. Puchar Fair Play otrzymali zawodnicy Victorii.

Nagrodę Fair Play, którą ufundował wicewojewoda pomorski Michał Owczarczak, otrzymali także: Łukasz Lesner, opiekun drużyny z Gościcina, oraz drużyna dziewczyn GKS Żukowo. Nagroda ta przyznawana jest za wzorową postawę na boisku, a także poza nim, która cechuje prawdziwych sportowców.

Gdańska Fundacja Dobroczynności organizuje turniej dzięki licznemu gronu partnerów, do których należą m.in.: Marszałek Województwa Pomorskiego, Wicewojewoda Pomorski, Przewodniczący Rady Miasta, LOTOS Kolej, Merco, Sklepy Merkus, Lechia Gdańsk SA, BMB Santech, TAPI – Przedsiębiorstwo Instalacyjne, SM Rozstaje, M-1 Fabrika.

Patronat nad turniejem objęli: Radio Gdańsk, TVP Gdańsk, PMedia.pl, „Gazeta Wyborcza Trójmiasto”, Trojmiasto.pl, Pomorska.tv, Lechiagdansk.tv, Lechia.net, Zasp24.pl, Panorama Pomorza, Kosycarz Foto Press.

Sławomir Lewandowski

Byli na Pomorzu...

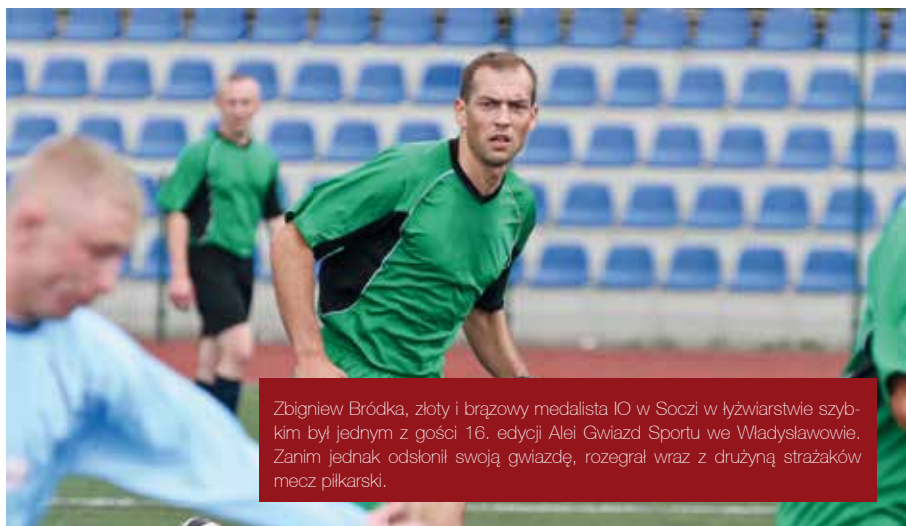
Skoczek narciarski Kamil Stoch gościł 10 czerwca w Gdańsku na zaproszenie Akademii Piłkarskiej Lechii Gdańsk i Grupy Lotos S.A., którzy wspólnie realizują program „Biało-zielona przyszłość z Lotosem”.

Fot. Sławomir Lewandowski

Niemal 38 tys. kibiców obejrzało mecz reprezentacji Polski, która zagrała 16 czerwca na stadionie PGE Arena w Gdańsku towarzysko z reprezentacją Grecji. Wynik 0:0.

Fot. Sławomir Lewandowski

Zbigniew Bródka, złoty i brązowy medalista IO w Soczi w łyżwiarstwie szybkim był jednym z gości 16. edycji Alei Gwiazd Sportu we Władysławowie. Zanim jednak odsłonił swoją gwiazdę, rozegrał wraz z drużyną strażaków mecz piłkarski.

Fot. Sławomir Lewandowski

Pomorskie smaki

Z LISTY PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH

Sezon grillowy w pełni! Mięso opiekane na grillu nie szkodzi ludziom nawet wtedy, gdy lekko się przypali! Podobno długo stosowana technika grillowania mięsa spowodowała, że organizm człowieka przystosował się i uodpornił na substancje powstające w przypiekającym się mięsie. Grillujmy więc na zdrowie! Pamiętając o stosowaniu surowców i produktów od lokalnych producentów.

W tym roku na pomorskiej Liście Produktów Tradycyjnych pojawiły się produkty firmy P.P.U.H CZER-MAR z Choczewa, która ma sklepy firmowe w Choczewie i Gniewinie. Zakład przetwórstwa mięsnego w swojej ofercie posiada wiele wyrobów, których podstawowym surowcem jest mięso wieprzowe pochodzące ze zwierząt karmionych naturalnymi metodami, np. **szynka z kołnierzykiem**, której przygotowanie oparte jest na tradycyjnej metodzie wytwarzania i wędzenia. Receptura i sposób ich przyrządzania nie zmieniały się przez lata. Najpierw z tylnej nogi świni wyjmuje się kość, mięso dzieli na mniejsze kawałki, zostawiając tzw. kołnierzyk, czyli warstwę tłuszczu wraz ze skórą. Tak przygotowane kawałki mięsa pekluje się i osusza w przewiewnym miejscu. Wędzenie odbywa się w metalowych lub drewnianych beczkach w dymie z buczyny i olchy. Szynka peklowana, poddana procesowi suszenia i wędzenia (nawet 20 dni), zachowuje walory smakowe nawet przez sześć miesięcy, przez co smak, zapach i konsystencja przypominają szynkę parmeńską. Dlatego też jest to propozycja mięsa z grilla o niskiej zawartości tłuszczu. Wystarczy położyć kilka porcji cienko pokrojonych plasterków na tacce grillowej, uzyskując wykwintny smak.

Drugim produktem jest **kielbasa chocewska**, której receptura funkcjonowała od wielu lat w rodzinnych przekazach. Z czasem

udoskonalano metodę produkcji, stosując bardziej wydajne maszyny, co ułatwiło pracę, nie wpływając na jakość wyrobu. Do jej przygotowania wykorzystuje się wyłącznie mięso wieprzowe zwierząt hodowanych w kaszubskich gospodarstwach. Starannie wyselekcjonowana łopatka, schab i boczek poddawane są trwającemu około trzech dni procesowi peklowania. Dodawane są tylko naturalne przyprawy: pieprz i czosnek oraz odrobina cukru. Dwukrotny proces wędzenia, zachowanie odpowiedniej temperatury oraz czasu jego trwania, ma istotne znaczenie dla nadania wędlinie charakterystycznego smaku i walorów zbliżonych do kielbasy myśliwskiej. Ze względu właśnie na kruchość i chudość należy pamiętać, że po zdjęciu z grilla będzie ona dość twarda, dlatego też lepiej najpierw pokroić ją na mniejsze kawałki.

Jako że kielbasy są najpopularniejszym wyrobem mięsnym na grilla, na LPT znajdziemy też typowy kaszubski produkt: **kielbasę wórsztę**, zarejestrowaną przez państwo Brygidę i Andrzeja Kąkol z Mojużewskiej Huty za Kartuzami, którzy wytwarzają ją według receptury ojca pana Andrzeja i do dnia dzisiejszego w ten sam sposób przyrządzają ją w swoim zakładzie przetwórstwa mięsnego. Wórszta jest inna w smaku jak produkty wyżej opisane, ze względu na dodatek majeranku, jeden proces wędzenia w zimnym dymie z buczyny oraz zastosowanie następujących części wieprzowiny: łopatka, boczek, ścinki z szynki, karkówka oraz czasem części wołowiny. Dzięki czemu kielbasa nie jest bardzo sucha i idealnie trafia w gust większości grillowiczów.

Fot. Rafat Baranowski

udokonywano metodę produkcji, stosując bardziej wydajne maszyny, co ułatwiło pracę, nie wpływając na jakość wyrobu. Do jej przygotowania wykorzystuje się wyłącznie mięso wieprzowe zwierząt hodowanych w kaszubskich gospodarstwach. Starannie wyselekcjonowana łopatka, schab i boczek poddawane są trwającemu około trzech dni procesowi peklowania. Dodawane są tylko naturalne przyprawy: pieprz i czosnek oraz odrobina cukru. Dwukrotny proces wędzenia, zachowanie odpowiedniej temperatury oraz czasu jego trwania, ma istotne znaczenie dla nadania wędlinie charakterystycznego smaku i walorów zbliżonych do kielbasy myśliwskiej. Ze względu właśnie na kruchość i chudość należy pamiętać, że po zdjęciu z grilla będzie ona dość twarda, dlatego też lepiej najpierw pokroić ją na mniejsze kawałki.

Opr. Aleksandra Raczyńska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Mieczysław Struk
tel. 58 32-68-500, faks 58 32-68-503
e-mail: marszalek@pomorskie.eu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wiesław Byczkowski
tel. 58 32-68-520, faks 58 32-68-511
e-mail: w.byczkowski@pomorskie.eu
Krzysztof Trawicki
tel. 58 32-68-504, faks 58 32-68-507
e-mail: k.trawicki@pomorskie.eu
Ryszard Swilski
tel. 58 32-68-516, faks 58 32-68-507
e-mail: r.swilski@pomorskie.eu
Hanna Zych-Cisoń
tel. 58 32-68-508, faks 58 32-68-511
e-mail: h.zych@pomorskie.eu

SEJMIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Przewodniczący: Jan Kleinsmidt
tel. 58 32-68-740, faks 58 32-68-739
e-mail: sejmik@pomorskie.eu

SKARBNIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Henryk Halmann
tel. 58 32-68-576, faks 58 32-68-579
e-mail: h.halmann@pomorskie.eu

SEKRETARZ WOJEWÓDZTWA – DYREKTOR GENERALNY UMWP

Sławomir Kosakowski
tel. 58 32-68-512
e-mail: dgu@pomorskie.eu

DEPARTAMENT PROGRAMÓW ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

tel. 58 32-68-650
e-mail: dprow@pomorskie.eu

DEPARTAMENT EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

tel. 58 32-68-190
e-mail: defs@pomorskie.eu

DEPARTAMENT PROGRAMÓW REGIONALNYCH

tel. 58 32-68-133
e-mail: dpr@pomorskie.eu

DEPARTAMENT EDUKACJI I SPORTU

tel. 58 32-68-850
e-mail: des@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ROZWOJU GOSPODARCZEGO

tel. 58 32-68-300
e-mail: drg@pomorskie.eu

DEPARTAMENT MAJĄTKU WOJEWÓDZTWA

tel. 58 32-68-640
e-mail: dmw@pomorskie.eu

DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY

tel. 58 32-68-614
e-mail: dif@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ZDROWIA

tel. 58 32-68-260
e-mail: dz@pomorskie.eu

DEPARTAMENT KULTURY

tel. 58 32-68-280
e-mail: dk@pomorskie.eu

DEPARTAMENT FINANSÓW

tel. 58 32-68-576
e-mail: df@pomorskie.eu

DEPARTAMENT TURYSTYKI I PROMOCJI

tel. 58 32-68-350
e-mail: dtp@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA I ROLNICTWA

tel. 58 32-68-659
e-mail: dros@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO I PRZESTRZENNEGO

tel. 58 32-68-684
e-mail: drp@pomorskie.eu

REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

tel. 58 32-68-561
e-mail: rops@pomorskie.eu

DEPARTAMENT GEODEZJI I KARTOGRAFII

tel. 58 32-68-601
e-mail: dgk@pomorskie.eu

DEPARTAMENT KONTROLI I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

tel. 58 32-68-833
e-mail: dak@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ORGANIZACJI

tel. 58 32-68-630
e-mail: do@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH I ADMINISTRACJI

tel. 58 32-68-758
e-mail: daz@pomorskie.eu

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO I INFORMATYKI

tel. 58 32-68-524
e-mail: dis@pomorskie.eu

REDAKCJA

Biuro Prasowe UMWP:

Małgorzata Pisarewicz
(rzecznik prasowy, serwis informacyjny)
m.pisarewicz@pomorskie.eu

Magdalena Ledwoń
(serwis informacyjny)
m.ledwon@pomorskie.eu

Sławomir Lewandowski
(redaktor prowadzący, serwis informacyjny i fotograficzny)
s.lewandowski@pomorskie.eu

Arkadiusz Stawiński
(współpraca graficzna)
a.stawinski@pomorskie.eu

tel. 58 32-68-536, 58 32-68-539
faks 58 32-68-535
e-mail: prasa@pomorskie.eu

Wersja elektroniczna magazynu dostępna na stronie internetowej:
www.pomorskie.eu

Artykuły można powielać i dostarczać innym zainteresowanym organizacjom za podaniem źródła.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.